

Ympäristöluvut

Asia

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolta johdettaviin jätevesiin liittyvät korvaukset, Uusikaupunki

Hakija

Uudenkaupungin kaupunki Vakka-Suomen Vesi
Nervanderinkatu 9
23500 UUSIKAUPUNKI

Toiminta

Vakka-Suomen Veden Häpönniemen jätevedenpuhdistamo sijaitsee Uudenkaupungin kaupungissa kiinteistöllä 895-13-13-7 osoitteessa Takilatie 6, Uusikaupunki. Puhdistamolla käsitellyt jätevedet johdetaan noin 1,5 km:n pituisella purkuputkella Uudenkaupungin edustalle Hanko-saaren johtavan pengertien pohjoispuolelle ja Vähä Seikonmaa -saaren lounaispuolelle.

Sisällysluettelo

1	Perustiedot.....	5
1.1	Hakemuksen vireilletulo	5
1.2	Hakemuksen peruste	5
1.3	Toimivaltainen lupaviranomainen.....	5
2	Asia.....	5
2.1	Päätökset.....	5
2.1.1	Voimassa oleva ympäristölupa	5
2.1.2	Aiemmat päätökset ja niiden nojalla maksetut korvaukset	6
2.2	Taustaa	8
2.2.1	Merialueen kuormitus	8
2.2.2	Arvio merialueen tilan kehittymisestä.....	9
2.3	Hakijan arvio korvaustarpeesta	10
2.3.1	Yleistä.....	10
2.3.2	Korvaustarve rantakiinteistöjen omistajille	11
2.3.3	Korvaustarve kaupalliselle kalastukselle.....	17
2.4	Yhteenvedo esitetyistä korvauksista.....	21
2.4.1	Rantakiinteistöjen omistajat	21
2.4.2	Vesialueen omistajat	21
2.4.3	Kaupalliset kalastajat	21
2.5	Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio	21
2.5.1	Syvyys- ja virtausolosuhteet.....	21
2.5.2	Pintavesien tila	22
2.5.3	Pohjaeläimet ja vesikasvillisuus.....	22
2.5.4	Kalasto ja kalastus	23
2.5.5	Merialueen virkistyskäyttö	24
3	Käsittely.....	24
3.1	Täydennykset.....	24
3.2	Tiedottaminen	24
3.3	Lausunnot.....	24
3.3.1	Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto ...	25
3.3.2	Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen lausunto	25
3.4	Muistutukset ja mielipiteet	26

3.4.1	Muistutus/mielipide 1	26
3.4.2	Muistutus/mielipide 2	27
3.4.3	Muistutus/mielipide 3	27
3.4.4	Muistutus/mielipide 4	27
3.4.5	Muistutus/mielipide 5	27
3.4.6	Muistutus/mielipide 6	27
3.4.7	Muistutus/mielipide 7	27
3.4.8	Muistutus/mielipide 8	28
3.4.9	Muistutus/mielipide 9	28
3.4.10	Muistutus/mielipide 10.....	28
3.4.11	Muistutus/mielipide 11.....	28
3.4.12	Muistutus/mielipide 12.....	29
3.4.13	Muistutus/mielipide 13.....	29
3.4.14	Muistutus/mielipide 14.....	30
3.4.15	Muistutus/mielipide 15.....	30
3.4.16	Muistutus/mielipide 16.....	30
3.4.17	Muistutus/mielipide 17.....	30
3.4.18	Muistutus/mielipide 18.....	31
3.4.19	Muistutus/mielipide 19.....	32
3.4.20	Muistutus/mielipide 20.....	33
3.5	Selitys.....	34
4	Merkinnät.....	35
5	Aluehallintoviraston ratkaisu.....	35
5.1	Rantakiinteistöjen omistajien virkistyskäyttöhaittakorvaukset.....	35
5.2	Kaupallisten kalastajien korvaukset.....	35
6	Ratkaisun perustelut	36
6.1	Yleistä	36
6.2	Merialueen tila ja kuormituksen raja-arvojen ylittyminen	38
6.3	Rantakiinteistöjen omistajien virkistyskäyttöhaittakorvaukset.....	39
6.4	Kaupallisten kalastajien korvaukset.....	42
7	Vastaus lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin.....	44
8	Päätöksen voimassaolo.....	45
8.1	Päätöksen voimassaolo	45
8.2	Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen.....	45

9	Sovelletut säännökset	45
10	Käsittelymaksu.....	45
11	Tiedottaminen.....	45
11.1	Päätös.....	45
11.2	Päätöksestä tiedottaminen.....	46
12	Muutoksenhaku.....	46
13	Liitteet.....	46
14	Asian käsittelijät.....	46

1 Perustiedot

1.1 Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 11.10.2021.

1.2 Hakemuksen peruste

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on siirtänyt 11.10.2021 antamassaan ympäristöluvan muuttamista ja purkupaikan siirtämisen selvittämistä koskevassa päätöksessä nro 311/2021 (dnro ESAVI/5469/2018) korvausasioiden käsittelyn ratkaistavaksi erillisenä asiana. Korvausasian käsittely on aloitettu välittömästi pääasiasratkaisun jälkeen uutena asiana.

1.3 Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain (527/2014) 34 §:n ja valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta 1 §:n 2 momentin kohdan 13 c) perusteella.

2 Asia

2.1 Päätökset

2.1.1 Voimassa oleva ympäristölupa

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 11.10.2021 myöntänyt ympäristöluvan (nro 311/2021, dnro ESAVI/5469/2018) Vakka-Suomen Veden Häpönniemen jätevedenpuhdistamon toiminnan olennaiselle muuttamiselle laitoksen laajentamisen takia. Lupapäätöksessä on muun muassa kasvatettu puhdistamon käsittelykapasiteettia laajentamalla biologista käsittelyä aktiivilieteprosessilla. Puhdistamon keskimääräinen BOD_{7-ATU}-mitoitustulokuorma vastaa asukasvastineluvultaan keskimäärin 59 000 asukkaan jätevesiä, ja päiväkohtaisen käsittelyn enimmäiskuorma vastaa asukasvastineluvultaan 86 000 asukkaan jätevesiä.

Aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen silta osin, kuin se on koskenut Häpönniemen jätevedenpuhdistamon nykyisen purkupaikan pysyttämistä ennallaan, ja määrännyt käsiteltyjen jätevesien purkupaikan siirrettäväksi Hylkimyksenaukon tai Liesluodon–Korsaaren edustan vesimuodostumaan vuoden 2026 loppuun mennessä.

Lisäksi aluehallintovirasto on siirtänyt korvausasioiden käsittelyn ratkaistavaksi erillisenä asiana.

Vaasan hallinto-oikeus on 6.10.2023 antamallaan päätöksellä (nro 1245/2023, dnrot 21366, 21367, 21369 ja 21374/03.04.04.19/2021) kumonnut aluehallintoviraston päätöksen siltä osin, kuin sillä on hylätty hakemus jätevedenpuhdistamon purkupaikan pysyttämistä ennallaan ja määrätty käsiteltyjen jätevesien purkupaikka siirrettäväksi Hylkimyksenaukon tai Liesluodon-Korsaaren edustan vesimuodostumaan. Lupamääräykset 1 ja 2 kuuluvat hallinto-oikeuden muuttamana kokonaisuudessaan seuraavasti:

”1. Jätevedet on johdettava nykyiseen purkupaikkaan. Viemäriputki ja siihen liittyvät rakenteet on pidettävä kunnossa. Jään mahdollisesta heikentymisestä purkupaikalla on varoitettava asianmukaisesti.”

”2. Luvan haltijan tulee tehdä valtion ympäristölupaviranomaiselle selvitys jätevesien jälkikäsitteilyn ja hygienisoinnin tarpeesta ja toteuttamismahdollisuuksista sekä niiden vaikutuksista jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien laatuun ja määrään 30.6.2025 mennessä. Selvityksessä on tarkasteltava jätevedenpuhdistamon puhdistustuloksia viiden edeltävän vuoden ajalta ja mahdollisuuksia tehostaa puhdistamon toimintaa niin, että toiminnassa saavutetaan toiminnanharjoittajan valituksessa esitetyt raja-arvot ja puhdistustehovaatimukset. Selvityksen perusteella luvan haltijan on tehtävä esitys aluehallintoviraston päätöksen lupamääräysten 5 ja 6 tarkistamiseksi.”

Hallinto-oikeus on kumonnut lupamääräyksiä 1 ja 2 koskevalta osin aluehallintoviraston määräyksen päätöksen noudattamisesta muutoksenhausta huolimatta. Hallinto-oikeuden päätös on saanut lainvoiman 13.11.2023.

2.1.2 Aiemmat päätökset ja niiden nojalla maksetut korvaukset

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto määräsi 26.6.2003 päätöksillään nrot 39–40/2003/4 Uudenkaupungin kaupungin ja Kemira Agro Oy:n maksamaa korvaukset rantakiinteistöjen omistajille tai haltijoille jätevesien vuosina 1997–2005 aiheuttamista virkistyskäyttöhaitoista ja ammattikalastajille jätevesistä johtuvan pyydysten likaantumisen aiheuttamasta lisätyöstä vuosina 1993–2001. Päätöksessä ei määrätty vesialueille korvauksia.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi 21.11.2012 Uudenkaupungin Hapönniemen jätevedenpuhdistamon toiminnalle luvan päätöksellään nro 186/2012/1 (dnro ESAVI/15/04.08/2010). Lupa sisälsi jätevesien purkupaikan siirtämisen kauemmaksi merialueelle. Kalakannoille ja kalastukselle jätevesistä aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi määrättiin kalatalousmaksu. **Vaasan Hallinto-oikeus** kumosi 4.6.2015 päätöksellään nro 15/0512/2

aluehallintoviraston päätöksen nro 186/2012/1 siltä osin kuin siinä oli määrätty jätevesien purkupaikan siirtämisestä ja palautti asian tältä osin aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Muutoin hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Jätevedenpuhdistamon päästöjen takia rantakiinteistöjen omistajille määrättävät korvaukset ratkaistiin 21.11.2012 **Etelä-Suomen aluehallintoviraston** päätöksellä nro 247/2012/2 (dnro ESAVI/83/04.08/2010). Uudenkaupungin kaupunki veloitettiin maksamaan rantakiinteistöjen virkistyskäytölle aiheutuneista vahingoista kertakaikkiset korvaukset ajalle 1.1.2006–31.12.2022. Lisäksi kaupunki veloitettiin korvaamaan puhdistamon päästöistä vuosina 2002–2010 aiheutuneet kalastuksen tuoton vähenemisestä korvauksia kuudelle ammattikalastajalle. Ammattikalastukselle aiheutuneita vahinkoja ei voitu määrätä maksettavaksi etukäteen ilman selvityksiä. Päätöksessä todettiin, että osapuolet voivat sopia vuoden 2010 jälkeen aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta tai myöhemmät korvaukset voidaan käsitellä luvan tarkistamisen tai erillisen korvausasian yhteydessä.

Alkuperäisiä korvauseriaatteita varten oli määritelty vahinkoalueet A-D (Hanko-saaren edusta oli A, nykyään se vastaa likaantumisyvyhykettä I) ja laadittu virtausmalli vaikutusalueista. Lisäksi meren tilaan kohdistuvien vaikutusten perusteella oli määritetty vahinkoprosentti sekä jakoperusteet kuormitusjakojen perusteella (eri kuormituslähteiden kuormittajan vahinkoprosentti). Korvauksia määrättäessä Uudenkaupungin merialueen tila oli ollut välttävä tai tyydyttävä. Korvattavuuden lähtökohtana oli ollut meren vedenlaadun haitallinen muutos sekä pistekuormituslähteiden vaikutus tähän meren vedenlaadun muutokseen.

Vaasan hallinto-oikeus hylkäsi 4.6.2015 antamallaan päätöksellä nro 15/0152/2 aluehallintoviraston päätöksestä nro 247/2012/2 tehdyn valituksen. Luvan haltija on maksanut rantakiinteistöjen omistajille edellä kuvatut korvaukset kertakaikkisena vuoteen 2022 saakka, joten lupamääräysten mukaisen kuormitusmäärän aiheuttama haitta rantakiinteistöjen virkistyskäytölle on siis jo korvattu.

Jätevedenpuhdistamon päästöjen takia ammattimaiselle kalastukselle määrättävät korvaukset ratkaistiin 22.2.2012 **Etelä-Suomen aluehallintoviraston** päätöksellä nro 40/2012/2 (dnro ESAVI/224/04.08/2011) samanaikaisesti Yara Suomi Oy:n lannoitetehtaasta aiheutuvien päästöjen korvausten kanssa. **Vaasan hallinto-oikeus** 7.2.2014 antamallaan päätöksellä nro 14/0022/1 ja **korkein hallinto-oikeus** 1.6.2015 antamallaan päätöksellä nro 1465 pysyttivät aluehallintoviraston päätöksen nro 40/2012/2.

2.2 Taustaa

2.2.1 Merialueen kuormitus

Uudenkaupungin edustan merialueelle kohdistuu pistemäistä kuormitusta makeavesialtaasta, Hápönniemen jätevedenpuhdistamon purkuvesistä sekä Yara Suomi Oy:n tehtailta mereen johdettavista vesistä.

Makeavesiallas on Uudenkaupungin pohjoispuolelle, Sirppujoen suulle, padottu 37 km²:n laajuinen allas, joka on muuttanut alueen virtausoloja ja vaikuttanut merkittävästi Uudenkaupungin edustan merialueen vedenlaatuun. Makeavesialtaasta mereen virtaava vesi sisältää poikkeuksellisen paljon epäorgaanisia typpiyhdisteitä, jotka ajoittain lisäävät selvästi Uudenkaupungin lähivesien typpipitoisuuksia.

Hápönniemen jätevedenpuhdistamo on biologis-kemiallinen tyyppiä poistava biosuodatinlaitos. Puhdistamolle johdetaan sekä yhdyskunta- että teollisuusjätevesiä. Yhdyskuntajätevedet muodostuvat Uudenkaupungin ja Laitilan kaupunkien sekä Kustavin ja Pyhärannan kunnan alueilta. Teollisuusjätevedet koostuvat muun muassa Valmet Automotive Oy:n, Vihanneslaitila Oy:n, Nordic Soya Oy:n, Vakka-Suomen Panimo Oy:n, Lassila & Tikanojan Oyj:n, kaatopaikan, Laitilan Wirvoitusjuomatehdas Oy:n ja Munax Oy:n jätevesistä.

Vuonna 2019 puhdistamon käsittelyprosessia on laajennettu lisäämällä prosessiin aktiivilietekäsittely. Käsittely on laajennuksen jälkeen kaksivaiheinen biologinen käsittely, jossa ensimmäinen vaihe on aktiivilietekäsittely ja toinen nitrifikaatio-denitrifikaatioprosessi biologisella suodatuksella.

Puhdistamon laajennuksen toiminta aloitettiin koetoimintailmoituksella 2.5.2019. Koetoiminnan avulla optimoitiin laajennetun käsittelyprosessin toimintaa parhaan mahdollisen käsittelytuloksen saavuttamiseksi. Laajennettu puhdistamo on otettu käyttöön 11.10.2021 päivätyn ympäristölupapäätöksen nro 311/2021 mukaisesti. Prosessin laajennuksen myötä puhdistamon toiminta on tehostunut merkittävästi ja puhdistustulos on parantunut taulukon 1 mukaan etenkin orgaanisen aineen, typen ja ammoniumtyypen osalta.

Taulukko 1. Hápönniemen jätevedenpuhdistamon ravinnekuormitus ja happea kulluttava kuormitus vuosina 2008–2021.

Vuosi kg/d	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-15	-16	-17	-18	-19	-20	-21
P	1,3	1	1,2	1,8	2,2	3,1	2,2	4,1	1,6	1,4	1,2	1,9	1,6	0,8
N	110	82	96	92	200	240	240	270	270	270	270	180	61	63
NH ₄ -N	49	34	54	54	180	230	220	250	240	240	250	140	6,2	10
BOD ₇	42	76	83	120	110	180	86	210	220	260	490	180	38	29

Yara Suomi Oy:n tehtailta mereen johdettava vesi on tehtaiden jätevesilaitoksen käsiteltyjä prosessi- ja hulevesiä, jäähdytysvettä sekä satama-alueen hulevesiä. Typpipitoinen vesi on pyritty kierrättämään tehdasalueella prosessivetenä, koska jätevesilaitoksella ei ole typenpoistomahdollisuutta. Fosfori on puolestaan saatu poistettua tehokkaasti kemiallisella saostuksella. Vuosien 2008–2021 ravinnekuormitus on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. Yara Suomi Oy:n tehtailta mereen johdetun veden ravinnekuormitus vuosina 2008–2021.

Vuosi kg/d	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-15	-16	-17	-18	-19	-20	-21
P	0,99	0,17	0,26	0,3	0,27	0,31	0,2	0,6	0,32	0,17	0,1	0,32	0,22	0,14
N	205	229	200	238	224	142	82	130	83	62	42	105	101	78

Yara Suomi Oy:n tehtaiden kipsikasa on aiemmin ollut merkittävä fosforikuormittaja (noin 20 kg/d), mutta vuosina 2013–2015 kipsikasan ympärille on rakennettu louhesalaoja ja eristeseinä, joiden avulla on vähennetty fosforipäästöä mereen. Kipsikasan fosforikuormituksen on arvioitu nykyisin olevan noin 0,7 kg/d.

Uudenkaupungin merialueella toimii yksi **kalankasvattamo**, josta tulee paikallista ravinnekuormitusta. Kasvattamo sijaitsee alueen eteläosassa Iso-Hylkimyksen saaren lähellä ja talvivarastointiin tarkoitettu laitos Lokalahden Varanpään edustalla.

Piste- ja hajakuormituksen lisäksi Uudenkaupungin merialueen sisäsaariston vedenlaatuun vaikuttaa fosforin osalta myös niin sanottu **sisäinen kuormitus** eli pohjasedimentistä vapautuva fosforikuormitus. Lisäksi **ilmastonmuutoksen** vaikutuksesta talvet lämpenevät, jääpeitteen aika lyhenee ja sadanta sekä ravinnehuuhtoutumat valuma-alueelta lisääntyvät, mikä osaltaan lisää perustuotannon kasvua.

Vuonna 2021 Uudenkaupungin merialueelle kohdistuneesta fosforikuormituksesta 53 % oli peräisin makeavesialtaasta, 17 % ilmalaskeumasta, 12 % kalankasvatuksesta ja 8 % Yara Suomi Oy:n tehdasalueelta. Häpönniemen jätevedenpuhdistamon osuus oli 9 %. Typpikuormituksen osalta 75 % oli peräisin makeavesialtaasta, 7 % ilmalaskeumasta ja 8 % Yara Suomi Oy:n tehdasalueelta. Häpönniemen jätevedenpuhdistamon osuus oli 7 %.

2.2.2 Arvio merialueen tilan kehittymisestä

Pohjois-Eurooppaan on tulevaisuudessa ennustettu keskimäärin leudompia talvia ja lämpimämpiä kesiä sekä kosteuden ja sateisuuden lisääntymistä. Nämä tekijät edesauttavat sekä koko Itämeren alueella että paikallisesti ravinteiden ja happea kuluttavan aineksen kulkeutumista rannikkovesiin, jossa olosuhteet perustuotannon kasvuille muuttuvat entistä otollisemmiksi.

Kun sedimenttiin on vuosien mittaan kertynyt runsaasti ravinteita, vesimassassa ja biologisessa ravintoverkostossa kiertävä fosforimäärä on piste-kuormituksen vähenemisestä huolimatta suurta. Siten laaja-alainen, vähittäinen rehevöitymiskehitys tulee todennäköisesti jatkumaan, koska tausta- ja hajakuormituksen merkittävä vähentäminen nopealla aikataululla ei ole mahdollista. Tästä syystä pistekuormituksen väheneminen ei välttämättä näy toivotulla tavalla tarkasteltavan merialueen tilassa purkupaikan lähivesiä lukuun ottamatta.

Fosforikuormituksen ja happea kuluttavan kuormituksen vähenemisen seurauksena paikallisen positiivisen kehityksen on voitu kuitenkin arvioida jatkuvan myös tulevaisuudessa. Tällä on myönteinen vaikutus vesien virkistyskäytön kannalta. Häpönniemen jätevedenpuhdistamon laajennuksen ja saneerauksen tehostaessa jätevesien puhdistusta puhdistamon vaikutus Uudenkaupungin merialueen tilaan tulee vuodesta 2020 alkaen todennäköisesti pienenemään tasolle, jota ei enää käytännössä erota muun alueelle kohdistuvan kuormituksen joukosta.

2.3 Hakijan arvio korvaustarpeesta

2.3.1 Yleistä

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon tulokuorman kasvu on johtanut siihen, että puhdistamon käsittelykapasiteetti on ylittynyt useana vuotena vuosien 2013 ja 2019 välisenä aikana. Käsittelykapasiteetin ylittymisen takia kuormitus on ollut suurempaa kuin on aiemmin arvioitu.

Seuraavissa kappaleissa kuvatun mukaisesti korvauksia on esitetty maksettavan jätevesien vaikutusalueella

- sijaitsevien rantakiinteistöjen omistajille luvan mukaista suuremman kuormituksen aiheuttamien virkistyskäyttöhaittojen takia vuodesta 2013 eteenpäin
- kaupallista kalastusta harjoittaneille puhdistamon kuormituksesta aiheutuneista haitoista vuodesta 2011 eteenpäin.

Rantakiinteistöjen omistajille maksettavassa aiemman jo maksetun korvausmäärän korotuksessa on ollut kyse kuormitusylityksistä johtuvan ennakkoimattoman vahingon huomioon ottamisesta. Uuden korvauksen lähtökohtana on ollut, ettei tarkasteltavasta pistekuormituslähteestä ole enää vuoden 2019 puhdistamon saneerauksen jälkeen aiheutunut, tai arvioida aiheutuvan, sellaista vesiympäristössä näkyvää haittaa rantakiinteistöjen virkistyskäytölle, joka tulisi tulevaisuudessa korvata. Tarkasteltavalla rannikon läheisellä merialueella pistekuormituksen väheneminen esimerkiksi perustuotannon kannalta keskeisen fosforin suhteen on vähentänyt ja vähentää suoraan jätevesistä johtuvia virkistyskäyttöhaittoja. Korvauksia arvioidaessa tällä on ollut vaikutusta jätevesistä aiheutuvien

vahinkovyöhykkeiden määrään ja laajuuteen sekä haitta-asteisiin eri vyöhykkeiden sisällä. Kaupallisten kalastajien korvaussummaan on esitetty liittäväksi laskennallinen korvaussumma vuodesta 2022 tulevaisuuteen.

Esityksessä on siis katsottu, ettei tämän jälkeen ole enää perusteita korvausten maksamiselle.

2.3.2 Korvaustarve rantakiinteistöjen omistajille

2.3.2.1 Aiemmin maksetut korvaukset ja uudet kiinteistöt

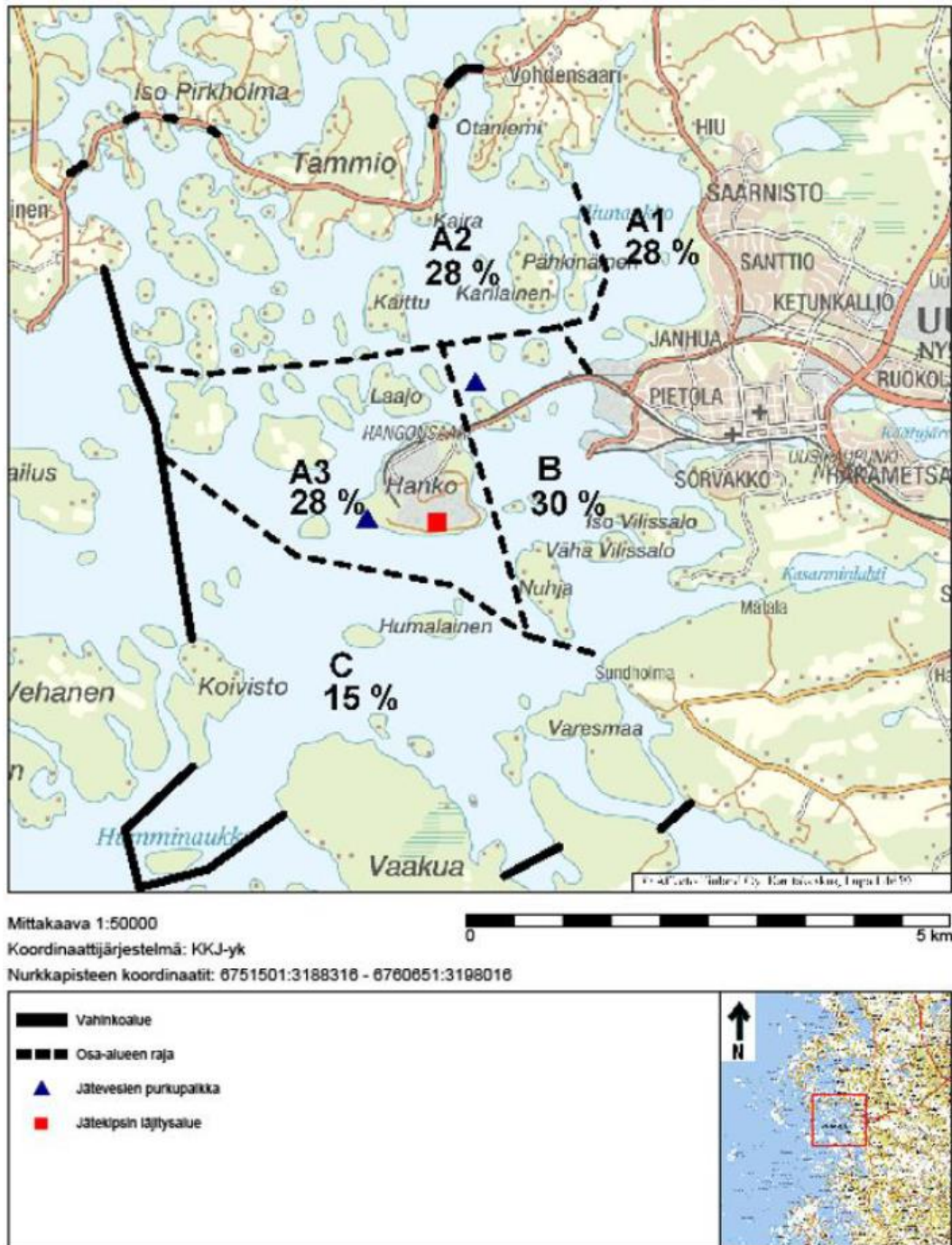
Virkistyskäyttöhaittakorvaukset määritettiin päätöksessä nro 247/2012/2 siten, että jäljempänä esitettävillä vahinkovyöhykkeillä sijaitseville rantatonteille määriteltiin silloisen hintatason mukainen arvo sekä virkistysarvosuus, johon rannan edustalla olevan vesialueen tila vaikutti. Näiden perusteella arvioitiin kiinteistökohtainen jätevesikuormituksesta johtuva virkistyskäyttöarvon alenema.

Edellisen korvauspäätöksen jälkeen muodostettujen uusien kiinteistöjen osalta on tarkasteltu aiemmin korvausta saaneiden lähellä sijaitsevien kiinteistöjen korvauksia sekä pinta-aloja. Uudelle kiinteistölle on tarvittaessa määritetty laskennallinen naapurikiinteistön aikaisempaa korvaussummaa vastaava teoreettinen aiempi korvaussumma.

Kiinteistöjen pinta-aloja käsiteltäessä on otettu huomioon enintään 5 000 m²:n ala, sillä sen on katsottu olevan korvattavuuden yläraja yksittäisen kiinteistön kohdalla. Aiemmin korvauksia saaneiden kiinteistöjen aiempi korvaussumma on jaettu kiinteistön pinta-alalla (m²) tai 5 000:lla, jos pinta-ala on ollut tätä suurempi. Tätä neliöhintaa on käytetty uusien kiinteistöjen laskennallisen korvaussumman arvottamiseen, mikäli uudelle kiinteistölle on esitetty korvauksia.

2.3.2.2 Vahinkovyöhykkeet, haitta-asteet ja vahinkojen ositus

Vuosien 2006–2012 korvauskäsittelyn yhteydessä annetussa selvitysmiehen lausunnossa (2011) viitatus mallitarkastelun perusteella Hämönniemen jätevedenpuhdistamon jätevesien vaikutuksen on katsottu näkyvän vahinkovyöhykkeillä A1, A2 ja B. Samanlainen kuormituksen leviäminen on näkynyt myös tätä uudemmassa vuonna 2016 tehdyssä mallitarkastelussa. Uudenkaupungin edustan merialueen vedenlaadussa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta, joten selvitysmiehen lausunnossaan esittämää virkistyskäyttöluokkajakoa on voitu soveltaa edelleen. Koko vahinkoalueen on katsottu kuuluvan tyydyttävään virkistyskäyttöluokkaan ja virkistyskäytön alenemaprosentin jakautuvan vahinkoalueen osa-alueittain kuvassa 1 esitetyn mukaisesti.

Kuva 1. Vahinkovyöhykejako ja virkistyskäytön alenema prosentteina.

Jätevesien johtamisesta arvioidut kiinteistökohtaiset virkistyskäyttöhaitat ovat aiemmin maksettujen korvauserusteiden mukaisesti ositettu ravinnekuormituksen suhteessa siten, että fosforin painokerroin tarkastelussa on 2 ja typen 1. Tämä laskentatapa on perustunut siihen, että fosforilla on katsottu olevan rannikon merialueiden rehevöitymiskehityksessä suurempi merkitys kuin tyellä. Alueen kuormittajien osuudet haitoista jakautuvat tällöin taulukon 3 mukaisesti.

Taulukko 3. Uudenkaupungin edustan merialueen kuormituslähteet ja painotetun ravinnekuormituksen jakautuminen vuosina 2011–2021.

Vuosi Kuormituslähde %	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Yara Suomi Oy:n jätevedet	8	5	5	5	5	6	4	11	5	3	4
Yara Suomi Oy:n jättekipsialue	42	36	38	35	26	6	7	6	6	3	5
Häpönniemen puh- distamon jätevedet	8	9	15	20	20	24	26	20	20	9	8
Makeavesiallas	30	41	31	22	38	38	30	36	44	68	60
Kalankasvatus	6	5	5	7	5	10	14	12	11	6	9
Ilmaperäinen las- keuma	7	5	6	11	7	17	19	16	15	10	14
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Kalankasvatuksen kuormitus kohdistuu ulompaan saaristovyöhykkeeseen, joten sen osuus on nyt käsiteltävillä vahinkovyöhykkeillä (A1, A2, A3 ja B) ositettu muiden toimijoiden osalle. Vahinkovyöhykkeillä sijaitsevien kiinteistöjen ranta-alueiden virkistyskäyttöä koskeva kokonaishaitta ja eri kuormituslähteiden osuudet vuodesta 2013 eteenpäin on määritelty taulukossa 4 esitetyllä tavalla.

Taulukko 4. Ranta-alueiden virkistyskäyttöhaitta ja eri kuormituslähteiden osuudet.

Kuormituslähde	Vahinkoalue ja osuus-%			
	A1	A2	A3	B
Kokonaishaitta	28	28	28	30
Yara Suomi Oy:n jätevedet	2,0	2,0	2,0	2,1
Yara Suomi Oy:n jättekipsialue	4,6	4,6	4,6	4,9
Häpönniemen puhdistamon jätevedet	5,5	5,5	5,5	5,9
Makeavesiallas	11,9	11,9	11,9	12,7
Ilmaperäinen laskeuma	4,0	4,0	4,0	4,3

2.3.2.3 Korvauskertoimen laskenta

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon kuormitus on aluehallintoviraston lupapäätöksen nro 247/2012/2 jälkeen ylittänyt ajoittain lupamääräykset, mikä on ollut seurausta puhdistamolle tulevan kuorman kasvusta. Laitokselle on johdettu aiempaa enemmän puhdistettavaa jätevettä, jolloin kuormitus ja puhdistustulos eivät ole pysyneet lupamääräysten määrittämällä tasolla. Puhdistamolta mereen johdettava kuormitus on ollut suurta vuoteen 2019 asti, ja puhdistustulos on jäänyt määräyksien mukaisesta usean kuormituskomponentin osalta (taulukot 5 ja 6). Vuoden 2019 saneerauslaajennetun puhdistamon käyttöönoton jälkeen raja-arvot eivät ole enää vuosina 2020 ja 2021 ylittyneet.

Taulukko 5. Hápönniemen puhdistustehot (%) ja lupapäätöksessä nro 247/2012/2 määrättyt raja-arvot.

Vuosi %	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Raja-arvo
BOD _{7-ATU}	93	97	93	94	92	84	93	98	99	93
kok. P	95	96	93	97	98	98	97	97	99	95
kok. N	35	34	32	38	34	35	51	81	81	70
Kiinto-aine	96	97	96	97	97	97	96	99	99	95
COD _{Cr}	90	93	89	91	90	85	90	93	93	85

Taulukko 6. Hápönniemen puhdistettujen jätevesien ainepitoisuudet (mg/l) vuosikeskiarvoina sekä lupapäätöksessä nro 247/2012/2 määrättyt raja-arvot.

Vuosi mg/l	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Raja-arvo
BOD _{7-ATU}	25	13,6	28,4	33	38	74	22	4,8	4,2	13
kok. P	0,42	0,35	0,56	0,25	0,2	0,18	0,23	0,2	0,11	0,3
kok. N	33	37,3	36,6	40,7	39	41	22	7,7	9,1	-
Kiinto-aine	13	10,1	17,3	13,6	10	11	11	1,7	2,5	15
COD _{Cr}	79	64	94,8	92,4	100	150	75	44	45	75

Lisäkorvausten määrittäksessä on käytetty korvauskerrointa, joka on laskettu ennen laajennetun puhdistamon käyttöönottoa tapahtuneiden fosforin ja typen kuormituksen ylitysten painotettuna keskiarvona. Painotetussa keskiarvossa fosforin pitoisuuden ylitystasoa on painotettu kahdella ja typen puhdistuksen ylitystasoa yhdellä $((2 \times P + N)/3)$. Fosforin ylitystasona on käytetty kuormituksen ylityksen suhdetta lupapäätöksen raja-arvoon ja typen ylitystasona puhdistustehon alituksen suhdetta lupapäätöksen raja-arvoon.

Painotetuksi keskiarvoksi vuosille 2013–2019 on saatu 0,19 taulukon Taulukko 7 mukaisesti. Poikkeama lupapäätöksessä määrättyistä päästöpitouksista ja puhdistustehoista on siis ollut keskimäärin 19 %.

 Taulukko 7. Puhdistamon kuormituksen suhde lupapäätöksen raja-arvoihin (ylitystaso) sekä painotettu keskiarvo vuosilta 2013–2019 $[(2 \times P + N)/3]$.

Vuosi Ylitystaso	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
kok. P	0,40	0,17	0,87	-0,17	-0,33	-0,40	-0,23	-0,33	-0,63	
kok. N	0,50	0,51	0,54	0,46	0,51	0,50	0,27	-0,16	-0,16	
Painotettu keskiarvo 2013–2019							0,19			

2.3.2.4 Korvauksen määrä

Kuormitusylityksistä aiheutuva korvauksen määrä on esitetty laskettavaksi takautuvasti suhteutettuna jo maksettuihin kertakaikkisiin korvauksiin. Korvauslaskennan lähestymistavassa on siis arvioitu korotustarvetta jo maksetulle korvaukselle.

Vuoden 2012 lupapäätöksessä korvaukset määrättiin kertakaikkisina korvauksina vuodesta 2006 vuoteen 2022. Tässä korvausesityksessä koron sisältävästä vuoden 2012 kokonaiskorvaussummasta on laskettu taaksepäin vuosittaisten korvausosuuksien arvo (Taulukko 8). Tätä vuosikorvauksen arvoa on korotettu keskimääräisellä korvauskertoimella 0,19, joka on määritetty lupapäätöksen fosfori- ja typpikuormituksen raja-arvojen ylityksen perusteella edellisessä kappaleessa kuvatulla tavalla.

Näin vuosien 2013–2019 todellisen kuormituksen, jossa on otettu huomioon kuormitusylitykset, mukaisesti saadut euromääräiset arvot on laskettu yhteen ja summalle on laskettu viisi prosenttia vuosittaista korkoa vuodesta 2013 lähtien. Tästä muodostuva korvausten kokonaisarvo on laskettu vuoteen 2022 asti.

Kuormitusylitysten sisältämästä korvausten kokonaisarvosta on sen jälkeen vähennetty vuosien 2020–2022 alkuperäiset korvausosuudet sekä vuosien 2020–2022 laskennalliset kuormitusylityksen mukaiset korotukset. Vähennys on tehty siitä syystä, että puhdistamon saneerauksen jälkeen, vuodesta 2020 alkaen, puhdistamon kuormituksen ei enää ole katsottu aiheuttavan korvattavaa haittaa Uudenkaupungin edustan merialueella. Laskelma antaa Taulukko 8 mukaisesti kuormitusylitysten kokonaiskorvaukseksi -0,17 euroa suhteessa laskelman pohjana käytettyyn jokaiseen maksettuun 100 euroon nähden.

Negatiivinen tulos tarkoittaa, että vuosien 2013–2019 kuormitusylityksistä aiheutuva haitta on jo tullut maksetuksi alun perin maksetun kertakorvauksen yhteydessä, koska alun perin on maksettu korvausta myös vuosien 2020–2022 osalta. Kuormitusylityksistä ei siis ole aiheutunut sellaista haittaa, jota ei olisi jo kertakaikkisessa korvauksessa korvattu.

Vuosien 2020–2022 jo maksettujen korvaussummien vähennys kuormitusylityksen mukaisesta korvaussummasta perustuu Hämönniemen puhdistamon saneerauksen puhdistustulosta vuoden 2019 jälkeen parantavaan vaikutukseen. Vuodesta 2020 lähtien Hämönniemen puhdistamon kuormituksen on arvioitu olevan niin matalalla tasolla, ettei korvattavaa haittaa enää aiheudu ympäröivälle vesialueelle.

Haitta-alueiden arvioinnissa apuna ovat olleet tilastotiedot jätevesikuormituksen kehittymisestä ja säännöllisen seurannan tulokset merialueen tilasta

ja siinä tapahtuneista muutoksista. Käytettävissä on ollut 2010-luvulla tehtyjen velvoitetarkkailujen ja erillisselvitysten tulokset. Lisäksi on pyritty hyödyntämään Uudenkaupungin edustalle laadittua virtaus- ja vedenlaatu-mallinnusta, jonka avulla on voitu päätellä jätevesivirtauksen leviämistä ja laajuutta purkupaikoilla eri tuuliolosuhteissa. On huomattava, että nykyisestä pistekuormituksesta johtuvien haittojen erottaminen merialueella, jonne on pitkään kohdistunut voimakasta ravinne- ja happea kuluttavaa kuormitusta, on ollut vaikeaa.

Kuten myöhemmin on esitetty, vesistön sietokyky on suuren tausta- ja ha-jakuormituksen takia jo nykyisin heikentynyt, eikä pistekuormituksen vähe-neminen tässä tilanteessa välttämättä ainakaan nopeasti heijastu veden-laadun paranemisena.

Taulukko 8. Kuormitusylityksen korvaussumman laskenta. Esimerkki alkuperäisen 100 euron suuruisen kertakaikkisen korvaussumman perusteella lasketusta kuormitusylityksen lisäkorvauksesta.

Vuosi	Kertakaikkisen 100 €:n korvauksen vuosittaiset arvot lasketuna taaksepäin 5 % korkokantaa käyttäen (€).	Kuormitusylityksen arvo (vuosikorvaus x 0,19) (€).	Kuormitusylityksen kokonaisarvo ja sille 5 % vuotuinen korko (€).	Kokonaiskorvaus kuormitusylityksestä vuosilta 2013–2019 (vähenetty 2020–2022 osuus) (€)
2006	8,833			
2007	8,011			
2008	7,630			
2009	7,267			
2010	6,921			
2011	6,591			
2012	6,277			
2013	5,978	1,14	9,21	
2014	5,694	1,08	9,67	
2015	5,422	1,03	10,15	
2016	5,164	0,98	10,66	
2017	4,918	0,93	11,19	
2018	4,684	0,89	11,75	
2019	4,461	0,85	12,34	
2020	4,249	0,81	12,96	
2021	4,046	0,77	13,61	
2022	3,854	0,73	14,29	
Yhteensä	100,000	9,21	14,29	-0,17

2.3.3 Korvaustarve kaupalliselle kalastukselle

2.3.3.1 Alueella toimineet kaupalliset kalastajat

Aluehallintoviraston 22.2.2012 päätöksessä nro 40/2012/2 on määrätty jäteveden puhdistamon päästöistä korvauksia kuudelle ammattikalastajalle kaupallisen kalastuksen tuoton vähenemisestä vuosina 2002–2010. Nyt hakija on esittänyt kaupallisille kalastajille maksettavan korvauksia vuosien 2011–2022 osalta.

Kalastustiedustelujen mukaan vuosina 2011–2021 Uudenkaupungin edustalla on kalastanut seitsemän jo aiemmin korvauskäsittelyissä mukana ollut kaupallista kalastajaa. Näistä edellisellä korvauspäätöksellä on määrätty korvauksia kuudelle kalastajalle. Lisäksi alueella on kalastanut kymmenen kaupallista kalastajaa, joiden ei aiemmissa korvauskäsittelyissä ole katsottu olevan korvauksiin oikeutettuja.

Aikaisemmin korvauksiin oikeutetuiksi katsotut kaupalliset kalastajat on myös tässä esityksessä otettu mukaan korvauskäsittelyyn. Pyydysten likaantumisyöhykkeet I–III on pidetty samoina kuin aikaisemmissa korvauskäsittelyissä.

2.3.3.2 Korvausperusteet

Korvausperusteet ovat pääosin samat kuin vuoden 2012 lupapäätöksissä (virkistyskäyttöhaitat 21.11.2012 nro 247/2012/2 ja ammattikalastushaitat 22.2.2012 nro 40/2012/2) on esitetty.

Merialueelle tuleva kuormitus aiheuttaa rehevöitymistä, ja rehevöityminen aiheuttaa muutoksia eliöyhteisöissä ja kalastossa. Merialueen rehevöitymisestä voi seurata monenlaista haittaa alueen kaupalliseen kalastukseen. Kalastajat saattavat joutua vaihtamaan pyyntialueitaan ja -tapojaan sekä uusimaan kalastuksessa käyttämiään välineitä ja kalustoa. Rehevöitymisen seurauksena verkot likaantuvat tavallista nopeammin muun muassa kasvanneen leväbiomassan takia. Likaiset pyydykset pyytävät puhtaita huonommin, minkä takia pyydyksiä on pitänyt puhdistaa ja vaihtaa useammin kuin ennen kuormituksen alkamista. Uudenkaupungin edustan merialueen kaupallisille kalastajille on aikaisemmin maksettu korvauksia juuri pyydysten likaantumisen aiheuttamasta lisätyöstä, ja samaa on esitetty korvausperusteeksi myös vuosien 2011–2022 korvaussummaa arvioitaessa.

Korvaussummaa määritettäessä on täytynyt arvioida, mikä on Hápönniemen jätevedenpuhdistamon kuormituksen osuus rehevöitymisestä sekä sen aiheuttamasta lisätyöstä.

Korvaukset on nyt esitetty maksettavan kertakorvauksena sen takia, että jätevedenpuhdistamon kuormituksen vähentämiseksi tehdyt saneeraustoimenpiteet ovat vähentäneet kuormituksen vuoden 2019 jälkeen niin matalalle tasolle, että jätevedenpuhdistamon kuormitus ei enää merkittävästi erotu muusta alueelle tulevasta kuormituksesta. Lisäksi jätevedenpuhdistamon kalatalousmaksun on arvioitu vuodesta 2020 lähtien kattavan jäljelle jäävän kuormitusosuuden aiheuttaman kalataloudellisen korvaustarpeen.

Korvauksiin oikeutetuiksi henkilöiksi on katsottu samat henkilöt, jotka ovat aiemmin oikeutettu korvauksiin. Korvauksiin oikeutettujen on tullut täyttää seuraavat ehdot:

- Korvausoikeuden ei ole katsottu periytyvän suvun sisällä, vaan perustuvan yksittäisten kalastajien kokemaan haittaan jätevedenpuhdistamon kuormituksen vaikutuksesta.
- Korvausoikeus on koskenut ainoastaan vuosia, jolloin henkilö on harjoittanut kaupallista kalastusta esityksen mukaisella haitta-alueella.
- Korvausta on ehdotettu maksettavaksi ainoastaan henkilöille, jotka vuoteen 2011 mennessä eivät olleet saavuttaneet yrittäjän eläkelain (1272/2006) 8 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää ja enintään tähän ikään saakka. Vuonna 1965 ja sen jälkeen syntyneen yrittäjän alin vanhuuseläkeikä on sopeutettu eliniän muutokseen yrittäjän eläkelain 76 §:n sekä työntekijän eläkelain (395/2006) 83 §:n mukaisesti ja ikä on vahvistettu sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella (1413/2006) vuodelle, jona yrittäjä on täyttänyt 62 vuotta.

Mallinnustuloksiin perustuvien vahinkovyöhykkeiden (A–C) on oletettu kuvaavan myös kaupalliseen kalastukseen kohdistuvaa haittaa. Näin ollen korvausta on ehdotettu maksettavaksi vuosilta 2011–2022 ainoastaan aiempien korvausesitysten mukaisella likaantumisyöhykkeellä I (kuva 2).

Korvausta on esitetty maksettavaksi vuodesta 2021 eteenpäin aina kalastajan eläköitymisikään saakka ja siten, että se on perustunut vuosien 2011–2021 keskimääräisen vuosikorvauksen diskontattuun vuosittaiseen arvoon.

Kuva 2. Pyydysten likaantumisyöhykkeet I–III sekä pistekuormittajat.

2.3.3.3 Maksettava korvaus vuosille 2011–2022

Vuosikorvauksen laskennassa on käytetty hyväksi kaupallisten kalastajien toimittamia kalataloustarkkailun tiedusteluvastauksia koskien vuosia 2012–2021. Vuoden 2011 tulokset on laskettu vuosien 2010 ja 2012 keskiarvona, koska vuodelta 2011 ei ole ollut saatavissa aineistoa. Pyydysten lisääntyneen likaantumisen puhdistustyöaika on pidetty samana kuin aiemmassa käsittelyssä vyöhykkeellä I (verkot 0,04 h, suomakala- ja siikarysät 0,17 h ja silakkarysät 0,83 h) pyydysyksikköä kohden.

Avovesiaikana pyydykset on koettu yleensä päivittäin, jolloin koentapäivät vastaavat pyyntipäiviä. Tammi–huhtikuun pyydysyksikkömäärät on aiemman vahinkoarvioesityksen tavoin jaettu kolmella olettaen, että talvisin on koettu vain kolmasosa pyydyksistä. Pyydystyyppikohtaiset koentayksiköt (pyydysmäärä x koentakerrat) on jaettu vyöhykkeille kalastajien ilmoittamien pyynnin jakautumistietojen mukaan. Jos esimerkiksi kalastajan verkkojen koentayksikköjen määrä on ollut 200 ja hän on ilmoittanut pyynnin jakautuneen 50 % vyöhykkeelle 1 ja 50 % vyöhykkeelle 2, on kummankin vyöhykkeen verkkojen koentayksikköjen määräksi laskettu 100.

Laskennassa on aiempien korvausvuosien mukaisesti otettu huomioon verkko- ja rysäpyynti. Myös tuntikorvaus 10 €/h on pidetty samana kuin

aiemmissä korvausesityksissä vuodesta 2002 lähtien. Tämä tuntikorvaus on vastannut kalastusvakuutusten tuntityökorvausta.

Edellisessä vahinkoarvioesityksessä, vuodet 2002–2010, Hapönniemen jätevedenpuhdistamon kuormitusosuutena on käytetty kerrointa 0,2. Tässä esityksessä kaupallisten kalastajien korvausten perusteena on käytetty samoja vuosikohtaisia kuormitusosuuksia, kuin on käytetty virkistyskäyttöhaitan kohdalla.

Tässä esityksessä on otettu huomioon myös hajakuormitus makeavesialtaan kautta tulevan ja ilmaperäisen kuormituksen osalta, mitkä on esitetty Uudenkaupungin merialueen tarkkailuraporteissa. Kuormitusosuudessa ei tarkemman tiedon puutteessa ole otettu huomioon ulkomereltä tulevan kuormituksen osuutta tai muun kuin makeavesialtaan ja ilmaperäisen laskeuman kautta tulevan hajakuormituksen osuutta.

2.3.3.4 Kertakaikkinen korvaus

Kertakaikkinen korvaus on esitetty laskettavaksi siten, että vuosikorvausten 2011–2021 summaan lisätään laskennallinen korvaussumma vuodesta 2022 tulevaisuuteen. Korvaus vuodesta 2022 lähtien on laskettu korvausta saavan kalastajan alimpaan vanhuuseläkeikään saakka. Korvaukset tulevina vuosina on laskettu diskontattuna vuosien 2011–2021 keskimääräisestä korvaussummasta viiden prosentin korkokantaa käyttäen. Kyseistä laskentatapaa on käytetty yleisesti vesitaloudellisissa korvausmenettelyissä.

2.3.3.5 Kalakannoille ja kalastukselle kompensoitavat vahingot

Kalakannoille tai kalastukselle aiheutuvien vahinkojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi tarvittavat toimenpiteet on kompensoitu ensisijaisesti kalatalousmaksuilla. Jos korvattavaa vahinkoa siitä huolimatta aiheutuu kalastukselle, se korvataan. Päästöjen suurin vaikutus on ollut purkuputkien edustalla. Ammattikalastajat eivät ole kalastaneet siellä, missä päästöt vaikuttavat kalasaaliiseen. Mahdolliset saaliit myös niin sanotulta vahinkoalueilta on voitu kuitenkin käyttää täysimääräisesti, koska jätevedenpuhdistamon toiminta ei ole vaikuttanut kalan laatuun. Päästöt eivät ole vaikuttaneet ruokakaloille asetettuihin pitoisuusrajoihin, jotka on asetettu kehysasetuksen (ETY) N:o 315/93 nojalla annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1881/2006.

2.4 Yhteenveto esitetyistä korvauksista

2.4.1 Rantakiinteistöjen omistajat

Kuormitusylityksistä aiheutuva haitta on korvausesityksessä katsottu tulleen korvatuksi osana aiemmin maksettua kertakaikkista korvausta (pätös nro 247/2012/2). Näin ollen rantakiinteistöjen omistajille virkistyskäyttöhaitasta ei ole esitetty korvauksia.

2.4.2 Vesialueen omistajat

Vesialueen omistajille aiheutuva haitta on katsottu tulleen kompensoiduksi Hämönniemen jätevedenpuhdistamolle maksettavaksi määrätyn kalatalousmaksun kautta (pätös nro 186/2012/1).

2.4.3 Kaupalliset kalastajat

Korvauksiin oikeutettuja kaupallisia kalastajia on katsottu olevan Uudenkaupungin edustalla vuosina 2011–2021 kaksi henkilöä. Molemmat ovat kalastaneet vahinkovyöhykkeellä I. Yhteenlaskettu kertakaikkinen korvaussumma vuosilta 2011–2022 on yhteensä 3 091 euroa.

2.5 Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio

2.5.1 Syvyys- ja virtausolosuhteet

Uudenkaupungin edustan merialue on melko tyypillistä sisä- ja välisaaristoa vaihtelevan kokoisine saarineen ja niiden välisine salmineen. Keskisyvyys merialueella on noin seitsemän metriä ja suurimmat syvyydet ovat 20–35 m. Vesienhoidon suunnittelussa merialue on luokiteltu voimakkaasti muuteksi, sillä Hanko-saareen menevä pengertie jakaa vesimuodostuman pitkälti kahteen osaan ja vaikuttaa siten alueen virtauksiin.

Virtaussuunta Uudenkaupungin edustalla on pääsääntöisesti etelästä pohjoiseen. Lähempänä rannikkoa virtausta ohjaavat pääasiassa saaret ja merialueen syvyysuhteet. Rannikon suuntainen päävirtaus kulkee avoimella merialueella Putsaaren länsipuolella. Osa virtauksesta kiertää myös Putsaaren itäpuolelta. Tästä virtauskentästä eroaa vielä pienempi läpivirtaus, joka kiertää Iso-Haiduksen, Iso-Vehasen ja Hanko-saaren länsipuolelta, kunnes yhtyy takaisin päävirtaukseen. Virtaus noudattaa koko syvyydellä pitkälti pintavirtauksen pääsuuntaa, Kirstan ja Laattiskerin välistä salmea lukuun ottamatta, missä pohjavirtauksen suunta on pintavirtaukseen nähden vastakkainen.

2.5.2 Pintavesien tila

Vesienhoidossa Uudenkaupungin edustan merialue kuuluu välttävään luokkaan, mutta heti Hanko-saaren lounaispuolella luokitus vaihtuu tyydyttävään. Hylkimyksenaukko ja siitä ulommat vesimuodostumat kuuluvat myös tyydyttävään laatuluokkaan. Hankealueen pohjoispuolella oleva Uudenkaupungin makeavesiallas (Ruotsinvesi–Velhovesi) kuuluu ekologiselta tilaltaan tyydyttävään luokkaan.

Sisäsaaristossa Hápönniemen jätevedenpuhdistamon arvioidulla likaantumismuutoksella vedenlaatuun vaikuttavat meren taustapitoisuuden ja jätevedenpuhdistamon kuormituksen lisäksi hajakuormitus sekä Yara Suomi Oy:n ja makeavesialtaan kuormitus. Pistekuormitus merialueelle on pienentynyt merkittävästi vuosituhaten alun vuosista.

Seurantatietojen perusteella jätevedenpuhdistamon fosforikuormituksella ei ole ollut suurta merkitystä vedenlaatuun yleisesti. Puhdistamon fosforikuormitus on kuitenkin vaikuttanut purkupaikan lähiympäristöön, mikä käy ilmi purkupaikan läheisyydessä sijaitsevan Vähä-Seikonmaan havaintopisteen (245) tuloksista.

Tuotantokerroksen kokonaisfosforipitoisuudet heinä-elokuun keskiarvona näytteenottopisteillä ovat laskeneet 1980-luvulta alkaen (nykyisin noin 20–40 µg/l). Kokonaistyyppipitoisuudet (noin 300–700 µg/l) ovat pysyneet samalla tasolla tai hieman kasvaneet, vaikka pistekuormittajien kokonaisosuus on laskenut. Vedenlaadun muutoksissa ei ole kokonaisuudessaan tapahtunut heikentymistä verrattuna siihen, mistä rantojen omistajille ja kalastajille on jo maksettu korvausta, mikä johtuu muun muassa Yara Suomi Oy:n kuormituksen vähenemisestä.

2.5.3 Pohjaeläimet ja vesikasvillisuus

Vuoden 2018 pohjaeläintutkimuksen tulosten perusteella Uudenkaupungin merialueen pohjaeläimistön tila on vaihdellut lajikoostumusindeksin (BBI) perusteella välttävästä erinomaiseen. Välttävässä tilassa ovat olleet Uudenkaupungin jätevesien läheisimmät alueet Janhuanniemi ja Vähä-Seikonmaan ja hyvässä tilassa sisin pohjaeläinhavaintoalue. Esimerkiksi Hápönniemen jätevedenpuhdistamon purkupaikan läheisyydessä olevalla Vähä-Seikomaalla on todettu vain vähän lajeja, ja pohjaeläimistö on koostunut lähes yksinomaan harvasukasmadoista ja surviaissääsken toukista.

Muiden kauempana sijaitsevien asemien pohjaeläimistö on ollut indeksin mukaan erinomaisessa tilassa. Pohjaeläimistön tila on vuonna 2018 vastannut aiempia vuosia.

Sisäsaaristossa rehevöitymisen merkit ovat lisääntyneet ja rakkohaurua on esiintynyt enää yksittäin. Ulkosaaristossa rakkohauruvaltainen kasvillisuusvyöhyke on elpynyt aikaisempien vuosien seurantoihin verrattaessa.

2.5.4 Kalasto ja kalastus

Kalataloudellisten veloitettarkkailuraporttien mukaan Uudenkaupungin edustan merialueella valtalajeja ovat olleet ahven, särki ja pasuri. Ahvenkalat ovat muodostaneet valtaosan petokalasaaliista, ja muiden petokalojen (kuha ja hauki) osuus saaliissa on ollut vähäistä. Rehevöitymiskehityksen myötä selvästi taantuneita pohjakutuisia kalalajeja alueella ovat olleet kampela ja made. Koepyyntien tuloksissa makeavedenaltaan ja Hanko-saaren välinen alue ovat poikenneet kalaston osalta muusta Uudenkaupungin edustan merialueesta siten, että petokalojen osuus on ollut alhaisempi, ahvensaalis pienempi ja pasurisaalis suurempi.

Pitkän ajan seurantatuloksissa ei ole havaittu tilastollisesti merkittävää yhteyttä veden ravinnepitoisuuksien ja kokonaisyksikkösaaliiden välillä. Uudenkaupungin merialueella kuormituksen vaikutus ja sen seurauksena vesistön voimakas rehevöityminen ovat kuitenkin näkyneet kalaston rakenteessa. Vaikutus on ulottunut koko tarkkailualueelle ja näkynyt sekä koekalastuksissa että kaupallisten ja vapaa-ajankalastajien saaliissa. Rehevyydestä hyötyvät pasuri ja lahna ovat runsastuneet samalla, kun särki- ja ahvensaaliit ovat pienentyneet.

Uudenkaupungin merialue on kaupallisen kalastuksen kannalta merkittävää aluetta. Rannikko-alueella on vuosina 2013–2021 kalastanut 8–15 kaupallista kalastajaa. Ammattikalastus on tapahtunut suurelta osin linjan Hanko-saari–Iso-Haidus eteläpuolella, ja pyyntipaikoissa on ollut vain vähän eroa vuosien välillä. Vuonna 2021 Uudenkaupungin edustan ammattikalastajat ovat kalastaneet rannikkoalueella lähinnä harvoilla verkoilla sekä suomukala- ja siikarysillä. Kalastajat ovat sijoittaneet verkkonsa parhaimmille apajille. Hakemuksessa olevasta ammattikalastajien pyyntipaikkoja vuonna 2021 kuvaavasta kartasta on käynyt ilmi, että muuta aluetta heikompi vedenlaatu Hanko-saaren pohjoispuolella ei ole vaikuttanut pyyntipaikkojen sijoittamiseen.

Alueen merkittävimmät kaupallisen kalastuksen saalislajit ovat olleet siilakka ja ahven. Saaliiksi on saatu myös kuhaa, siikaa ja haukea. Mateen osuus kalastuksessa ja saaliissa on viime vuosina ollut vähäinen ja kampe-lasaaliit romahtivat 2000-luvun vaihteessa. Alueen ammattikalastajat ovat olleet huolissaan pohjakutuisten kalojen, kuten kampelan, karisiian ja mateen kutualueiden huonosta tilasta. Kalakannat ovat ammattikalastajien mukaan romahtaneet ja pyydykset ovat likaantuneet aiempaa enemmän. Syyksi näihin on esitetty kuormitusta, ruoppausmassojen läjityksiä sekä hyljettä ja merimetsoa.

2.5.5 Merialueen virkistyskäyttö

Jätevedenpuhdistamon päästöt eivät ole merkittävästi vaikuttaneet virkistyskalastukseen. Jätevedenpuhdistamon toiminta ei ole vaikuttanut uimaveden laatuun. Muun muassa Hiun ja Santtion uimarantojen uimaveden mikrobiologinen laatu on ollut hyvä ja täyttänyt uimaveden laatukoskevan asetuksen vaatimukset (sosiaali- ja terveysministeriön asetus pienten yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta 354/2008). Uudenkaupungin edustalla saariston virkistyskäyttöarvo on sinänsä suuri. Rannoilla on paljon sekä vakituista että vapaa-ajan asutusta.

3 Käsittely

3.1 Täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 30.8.2022, 31.3.2023 ja 3.4.2023. Täydennyksissä on päivitetty alkuperäistä voimassa olevan ympäristölupapäätöksen nro 311/2021 hakemusasiakirjoihin kuulunutta 18.3.2019 päivättyä *Korvausesitystä vesialueiden ja rannanomistajille sekä kaupallisille kalastajille* sekä toimitettu seuraavat liitteet:

- vaikutusalueella kalastaneet vuodesta 2010 eteenpäin,
- ICES-ruudussa 47 kalastaneet vuodesta 2010 eteenpäin,
- kaupallisen kalastajan korvausesitys 1,
- kaupallisen kalastajan korvausesitys 2 ja
- maa- ja vesialueiden omistajat sekä rantakiinteistöjen korvaukset (taulukko).

3.2 Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi/) 24.7.–30.8.2023.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Uudenkaupungin kaupungin verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Uudenkaupungin Sanomat -lehdessä 27.7.2023.

3.3 Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Varsinais-Suomen elinkeino-,

liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Uudenkaupungin kaupungilta ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Uudenkaupungin kaupunki ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen eivät ole antaneet lausuntoa asiaan.

3.3.1 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueella (ELY-keskus) ei ole ollut lausuttavaa esitettyihin asiakirjoihin.

3.3.2 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen lausunto

Lausunnossa on keskeiseltä sisällöltään otettu kantaa sekä kaupallisten kalastajien korvausten maksun yläikärajaan että tuntikorvauksen suuruuteen.

Kalastus on kaupallisten kalastajien tulonlähde vielä eläkeiän saavuttamisen jälkeenkin, sillä kaupalliset kalastajat tyypillisesti jatkavat ammattiaan niin kauan kuin terveys sen sallii. Jotkut vasta aloittavat kaupallisen kalastuksen eläkkeelle siirryttyään.

Uudenkaupungin edusta kuuluu tilastoruutuun 47, jossa toimii elinkeinokalatalouden keskusrekisterin mukaan 72 kaupallista kalastajaa. Tällä alueella kaupallisten kalastajien ikähaitari on 26–81 vuotta. Näistä 26–61-vuotiaita on 42 ja 62–81-vuotiaita 30 kappaletta. Toisin sanoen tilastoruudun 47 kaupallisista kalastajista yli 40 % on tällä hetkellä vähintään 62-vuotiaita. Näistä puolestaan yli puolet kuuluu niin sanotun 1. ryhmän kalastajiin, eli kalastajiin, joiden liikevaihdon keskiarvo ylittää kolmen viimeksi kuluneen tilikauden aikana 10 000 euroa.

Kalatalouspalvelut-yksikkö on edellä mainittuun perustuen katsonut, että korvausesityksen mukaista yläikärajaa ei voi käyttää, sillä korvattavaa vahinkoa on syntynyt myös vanhuuseläkeiän ylittäneille kaupallisille kalastajille.

Korvausesityksessä korvattava haitta on määritetty lisääntyneen pyydysten puhdistamistarpeen perusteella. Esityksessä on arvioitu Hämönniemen puhdistamon ylimääräisten päästöjen osuus Uudenkaupungin edustalle kohdistuvasta kokonaiskuormituksesta ja lopulta päädytty arvioon pyydysten puhdistamisen vaatimasta lisätuntien määrästä kutakin kaupallista kalastajaa kohti.

Korvausesityksessä on käytetty tuntikorvauksen hintana 10 €/h, joka on sama kuin on ollut vuonna 2002, jolloin vastaava korvausesitys on edellisen kerran tehty. Kalatalouspalvelut-yksikkö on pitänyt kalastusvakuutuksen

vakiohintojen käyttöä tässä yhteydessä ongelmallisena, sillä kyse ei ole vakuutusyhdistyksen vaan haitan aiheuttajan maksamasta korvauksesta, jonka tulisi perustua todellisiin kustannuksiin. Korvausesityksessä käytettyä tuntihintaa ei tulisi hyväksyä.

Kalastusvakuutusyhdistysten tuntihinnat ovat tällä hetkellä 10–15 €/h. Esimerkiksi Satakunnan kalastusvakuutusyhdistyksen maksama tuntikorvaus on 15 €/h. Pyydysten puhdistamisen todelliset kustannukset ylittävät kalastusvakuutuksen korvaustason. Pesu tapahtuu nykyisin merellä ja vaatii kalustoa, jonka kustannukset pitäisi myös ottaa huomioon tuntihinnassa. Todellinen tuntihinta ulkopuoliselta ostettuna määräytyisi markkinan mukaan ja olisi tässä tapauksessa 25–40 €/h. Valtioneuvoston asetuksessa Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmassa vuosille 2021–2027 (757/2022) vastikkeettoman työn arvona käytetään 20 €/h. Jos työ tehdään aluksella, traktorilla tai muulla työkoneella, työkoneen (esimerkiksi painepesuri) käyttämisen arvoksi luetaan lisäksi 35 €/h. Asetuksen mukaan vastikkeettoman työn arvoa voidaan soveltaa myös muuhun vastikkeettomaan työhön, jos vastaavan työn kohtuullisesta arvosta työmarkkinoilla ei voida riittävästi varmistua.

Edellä mainittuun perustuen korvausesityksessä käytetyn tuntihinnan tulisi olla vähintään 20 €/h.

3.4 Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty yhteensä 20 muistutusta tai mielipidettä. Niissä on esitetty seuraavanlaisia huomioita ja vaatimuksia:

3.4.1 Muistutus/mielipide 1

Ingrid Biese-Stjernberg ja **Jonas Stjernberg**, kiinteistö **Iso-Vehanen 895-467-1-8**, ovat todenneet tiivistetysti, että merivesi on alkanut voimakkaasti sameutua noin 10 vuotta sitten Naskalviikissa ja Iso-Vehasen saaren koillispuolella. Asiaan on vaikuttanut todennäköisesti useampi asia, kuten ruoppausmassojen läjitys Ruuhikarien pohjoispuolella ja vilkas laivaliikenne Yara Suomi Oy:n ja Uudenkaupungin satamista. Meriveden laadun romahdus noin kymmenen vuotta sitten oli kuitenkin niin poikkeuksellisen voimakasta ja nopeaa, että on ollut syytä epäillä jäteveden päästöylitysten vaikuttaneen vedenlaadun nopeaan ja voimakkaaseen heikkenemiseen, josta meri ei toistaiseksi ole palautunut. Kuulutuksessa mainitun alueen ohella päätöksessä tulee ottaa huomioon meriveden laadun heikko tila aina Kirsta ja Vähä-Vehanen saarten länsirantaan sekä Iso-Haidus ja Iso-Vehanen saarten väliseen ulappaan asti.

3.4.2 Muistutus/mielipide 2

Pirkko Ricard, kiinteistö **Suviranta 895-472-5-23**, on ilmoittanut, ettei ole saanut korvauksia rantakiinteistön virkistyskäytölle aiheutuneista haitoista. Kaikenlainen kasvillisuus on lisääntynyt vuosi vuodelta. Tänä kesänä lähirantaan on kerääntynyt ennen näkemätöntä ruskeaa merilevää.

3.4.3 Muistutus/mielipide 3

Juhani Weisman, kiinteistöt **Tommila 895-467-1-224** ja **Parmapirtti 895-467-1-165**, on ilmoittanut toimineensa alueella ammattikalastajana 30 vuotta ja seuranneensa vesien tilaa yli 60 vuotta. Muistuttaja on vaatinut kohtuullista korvausta vesien jatkuvasta rehevöitymisestä.

3.4.4 Muistutus/mielipide 4

Jukka Leino on todennut, että vedet on pilattu, kalat ovat hävinneet, saalis on olematonta ja lisäksi on annettu merimetsojen ja hylkeiden tuhota ammattikalastajien elinkeinot. Toimenpiteitä on tehtävä tulevien sukupolvien takia.

3.4.5 Muistutus/mielipide 5

Lea Pohjola, kiinteistö **Leppäranta 895-472-4-91**, on vaatinut, että hakemus tulee hylätä. Hakija on vuosien ajan ylittänyt ympäristöluvassa määrätyt raja-arvot, ja vaikutus vahinkovyöhykkeiden kiinteistöjen virkistyskäytölle on ollut suuri. Merialue on rehevöitynyt merkittävästi. Hakijan toiminta on ollut piittaamatonta.

3.4.6 Muistutus/mielipide 6

Timo Holvisola, kiinteistöt **Koivuranta 895-472-2-34** ja **895-472-2-70**, on todennut vedenlaadun heikentyneen vuosi vuodelta ja pohjakasvillisuuden sekä ahvenruohon lisääntyneen niin, ettei veneellä pääse kulkemaan kesän parhaimpaan aikaan. Vesi on uimakelvotonta samaan aikaan ja samasta syystä.

3.4.7 Muistutus/mielipide 7

Vesa ja **Riitta Niskanen**, kiinteistö **895-10-40-2**, ovat todenneet, että jätevesien mukanaan kuljettama typpi ja fosfori ovat rehevöittäneet rannan ja uiminen on epämiellyttävää. Rantatontit on hankittu virkistyskäyttöön, jota ei nyt ole. Muistuttajat ovat vaatineet rannan imuruoppausta sekä jätevesien kuormituksen purkua asialliselle tasolle.

3.4.8 Muistutus/mielipide 8

Ville Suorama, kiinteistö **Matala 895-467-1-626**, on kertonut, että heidän isolla vesialueellaan kalastetaan paljon ja kalakannat ovat surkastuneet olemattomiin meren saastuttua. Matalanpuhdin lahdella on panostettava toimenpiteisiin kuten vedenkierron parantamiseen, matalikkojen ruoppaamiseen ja kalojen istutukseen.

3.4.9 Muistutus/mielipide 9

Ilkka Salohonka, kiinteistö **895-10-40-4**, on ilmoittanut heidän omistaneen kiinteistön 16 vuotta ja Matalanpuhdin lahden rehevöityneen ja vedenlaadun huonontuneen tuona aikana kevään 2008 ruoppauksen jälkeen. Uiminen ja veneily on ongelmallista. Lahdelta on poistettu tähkä-ärviää, mikä on kustantanut 1 390 €, mutta tähkä-ärviän poistotarve jatkuu. Muistuttaja on vaatinut hakijan osallistumista poistokustannuksiin 50 %:lla, vedenlaadun tarkkailun lisäämistä, kaislikoiden poistoa ja rantojen imuruoppausta.

3.4.10 Muistutus/mielipide 10

Tarmo ja **Auli Ihala**, kiinteistö **895-10-40-7**, ovat todenneet, että Matalanpuhdin lahden tila on erittäin huolestuttava ja täysin käyttökelvoton virkistyskäyttöön alueen ruohottumisen takia. Ravinnekuormitus yhdessä vesikasvillisuuden kanssa estää veden vaihtumisen, ja tilanne vain pahenee. Ravinteet ovat tehneet vedenlaadun keltomaksi uimiseen. Vesialueen tila ei kohennu muutamilla sadoilla euroilla vaan ravinteiden rajoituksilla. Muistuttajat ovat vaatineet, että pohjakasvillisuus tulee poistaa virkistysalueelta ja väylältä, mitä on jo tehty rantakiinteistöjen omistajien toimesta (noin 1 300 €/kiinteistö), mutta tilanne on edelleen huolestuttava.

3.4.11 Muistutus/mielipide 11

Henna Heldt ja **Aaro Mutikainen**, kiinteistöt **Leppiranta 895-472-4-24** ja **Leppiranta II 895-472-4-59**, ovat viitanneet ELY-keskuksen tekemiin selvityksiin ja todenneet keskeisiltä osiltaan, että merialueen ravinnepitoisuudet ovat kasvaneet jätevedenpuhdistamon laajennuksen ja saneerauksen jälkeen. Vesistön ekologinen tila on väistämättä edelleen heikentynyt ja on putoamassa aiemmasta välttävistä huonoon tilaan. Jokainen kuormitettava tekijä on liikaa eikä se, että merialueelle kohdistuu kuormitusta useammasta suunnasta, vähennä jokaisen kuormituksen aiheuttajan yksilöityä vastuuta. Puhdistamolta on laajennuksen jälkeenkin tapahtunut mereen tavanomaisia päästöjä suurempia häiriöpäästöjä, jotka ovat johtuneet puhdistamolle johdetusta poikkeuksellisesta jätevesierästä, puhdistamon prosessihäiriöistä ja verkostoon päätyneiden suurten hulevesimäärien vuoksi. Näin ollen myös vuosien 2020–2022 ajalta on aiheutunut ranta- ja

vesialueiden omistajille huomattavaa ja korvattavaa haittaa, vaikka jätevedenpuhdistamon laskennalliset kuormitusarvot eivät olisikaan ylittyneet. Todellinen haitallinen vaikutus puhdistamon läheisyydessä olevalle merialueelle ei ole vähentynyt, joten perusteet korvauksille ovat näiltäkin vuosilta edelleen olemassa. Jätevesimäärät tulevat kasvamaan eikä nykyinen puhdistusteho eikä esitetyt näennäisratkaisut riitä, kun otetaan huomioon tulevaisuuden tulokuorma, joka on peräisin lähikunnista sekä isoista teollisuuslaitoksista.

Muistuttajat ovat vaatineet, että hakemus hylätään ja hakija veloitetaan suorittamaan haitta-alueen osakkaille korvausta vuosia jatkuneesta luparvojen ylityksestä. Hakijan menettely on saastuttanut ja rehevöittänyt matalaa ja jo muutoin kuormittunutta aluetta merkittävästi, ja näin ollen vähentänyt haitta-alueen kiinteistöjen virkistysarvoa. Muistuttajat ovat vaatineet asianmukaisia ja tuntuvia lisäkorvauksia vuosilta 2013–2022 ranta-alueelle aiheutuneista virkistyskäyttöhaitoista.

3.4.12 Muistutus/mielipide 12

Heli Kiertokari-Laitinen ja **Timo Laitinen**, kiinteistö **895-10-43-1**, ovat kertoneet, että rantakiinteistön edustan vesialue on hyvin rehevöitynyt ja erilaisten levien kiusaama. Rannan virkistyskäyttö on miltei mahdotonta veneen perämoottorin sammuessa potkuriin kiertyvien levien vuoksi sekä sinilevien ja tähkä-ärviän estäessä uimisen. Sinilevää esiintyy jo varsin aikaisin kesällä ja tähkä-ärviä on vallannut rannat. Merenpinnassa on toisinaan myös muuta levää limamaisina ruskean harmaina kokkareina/ka-soina. Muistuttajien ostaessa kiinteistön merenpohjan näki ja vesien ollessa kylmiä rannassa ui meduusoja. Rehevöityminen ja veden likaantuminen on ollut valtavan nopeaa ja runsasta verrattuna esimerkiksi veneillessä nähtäviin satoihin muihin rantoihin ja vesialueisiin. Ranta on ruopattu 2000-luvun alussa ja kesällä 2023 tähkä-ärviää on yritetty poistaa siinä onnistumatta.

Muistuttajat ovat vaatineet korvausta yhteensä 21 500 € rantakiinteistön virkistysmahdollisuuksien pilaantumisesta ja siitä aiheutuneesta kiinteistön huomattavasta arvonalaskusta (20 000 €) sekä tähkä-ärviäkasvuston poistoyrityksen kustannuksista (1 500 €).

3.4.13 Muistutus/mielipide 13

Osmo Laine, kiinteistö **Kataja 895-431-1-54**, on katsonut, että vuosina 2013–2019 tapahtunutta kuormitusylitystä ei ole asianmukaisesti korvattu ja se tulisi nyt korvata. Haitta on aiheutunut ylisuurena jo vuosina 2013–2019, eikä näin ollen ole merkitystä sillä, että kuormitus vuosina 2020–2022 olisikin ollut ennakoitua alhaisempi.

3.4.14 Muistutus/mielipide 14

Susanna Heininen ja Mika Salmi, kiinteistö **895-10-40-1**, ovat todenneet, että jätevedenpuhdistamolta johdetut vedet ovat rehevöittäneet huomattavasti ranta-alueita viime vuosina ja että uiminen, onkiminen sekä veneily ovat levän ja vesikasvien joukossa mahdotonta. Muistuttajat ovat vaatineet ranta-alueensa imuruoppausta ja toivoneet, että jätevedenkäsittely saadaan asianmukaiseksi.

3.4.15 Muistutus/mielipide 15

Antero ja Pirjo Stenman, kiinteistö **Suopursu 895-467-1-511**, ovat kertoneet, että edellinen korvaus (462 € korkoineen) kattoi vuoden 2006 ja 31.03.2013 välisen ajan. Tämän jälkeen merialueen tilanne ei ole parantunut Nuhjan saaren ympäristössä vaan päinvastoin. Virkistyskäyttöön soveltuva aika on vedenlaadun heikkenemisen takia lyhentynyt, koska sinilevän kukinnan esiintymisaika on pidentynyt. Muistuttajat ovat hakeneet korvausta virkistyskäytölle aiheutuneesta haitasta.

3.4.16 Muistutus/mielipide 16

Anne ja Timo Sourulahti, kiinteistö **895-10-40-3**, ovat todenneet, että viime vuosina merialue on alkanut rehevöityä huomattavalla vauhdilla. Tänä vuonna on tehty tähkä-ärviän poistoa, josta kukin rantakiinteistö on maksanut 1 390 €. Kaikkea ei kuitenkaan saatu poistettua, ja nyt ärviät jatkavat leviämistä. Myös muu leväkasvusto on roihahthanut parin viimeisen vuoden aikana. Uiminenkin on alkanut tuntua mahdottomalta kasvuston vuoksi. Muistuttajat ovat toivoneet rehevöitymistilanteeseen parannusta.

3.4.17 Muistutus/mielipide 17

Eija ja Pentti Jerimoff, kiinteistö **895-10-42-4**, ovat kertoneet tullessaan alueella 2000-luvun alussa ja luottaneensa rannan kuntoon ja vedenlaatuun. Jätevesiä valuu alueelle eri suunnista, ja vedenlaatu on huonontunut vuosien varrella aina vain enemmän, mikä on näkynyt esimerkiksi rehevöitymisenä ja poukamaan kerääntyvänä levänä sekä lietteenä. Matalanpuhdin lahden pohja on tosi huonossa kunnossa. Tänä kesänä ei ole enää tehnyt mieli uida levien seassa, ja levät ovat jumittaneet veneiden potkurin. Puhdistamista on yritetty monin keinoin, viimeksi tähkä-ärviäisen poistoprojektina, joka maksoi muistuttajien osalta 1 500 €. Rannan puhdistus on jatkunut haravalla monena iltana. Kalastajat ovat osaltaan poistaneet roskakalaa alueelta.

Muistajat ovat esittäneet, että asianosaisten ja jätevesiä laskevien tahojen, kuten Yara Suomi Oy, Vinonoja ja kaatopaikka, tulisi yhdessä miettiä keinoja ongelman ratkaisemiseksi. Korvauksena esitetty raha ei näytä

auttavan. Ensisijaisesti tulisi tehdä imuruoppausta sekä mahdollisesti istuttaa kaloja.

3.4.18 Muistutus/mielipide 18

Pirjo Sundqvist ja **Jukka Färm**, kiinteistö **895-10-40-8**, ovat keskeisiltä osiltaan todenneet, että Ykskoivun asuinalueen kaavoituksen, 2000-luvun alun, aikaan vedet olivat uintikelpoisia, mutta tilanne on muuttunut huonommaksi vuosien saatossa. Jätevedenpuhdistamon päästöt lisääntyvät entisestään, kun uusien kuntien jätevedenkäsittely tulee puhdistamolle. Jos purkupiste pysyy nykyisellä paikallaan, tilanne vain pahenee. Myös poikkeustilanteet, toimintahäiriöt, ohijuoksut ja runsaat sateet voivat lisätä kuormitusta ja rehevöittää lahtea entisestään. Ennen jätevedenpuhdistuksen laajennusta ja saneerausta, ravinnepäästöt ovat olleet nykyistä suurempia ja vaikuttaneet myös Ykskoivun vesialueen rehevöitymiseen, ja tilanne Matalanpuhdissa on jo huonontunut merkittävästi. Virkistyskäyttöhaitta korvauksia ei ole maksettu kiinteistön omistajille Ykskoivun asuinalueella. Pienet korvaukset eivät korvaa aiheutunutta taloudellista menetystä, kun otetaan huomioon kiinteistöjen arvon aleneminen, joka seuraa uimarantojen käytön ja veneilyn käydessä mahdottomaksi.

Tähkä-ärviä on levinnyt Matalanpuhdin ja Ykskoivunpuhdin alueille. Haittaa on aiheutunut veneilylle, virkistyskalastukselle, surffaukselle ja uimiselle. Kasarminlahden suunnan kuormitus on vähentynyt kosteikkojen ja kalanviljelylaitoksen vesienjohtamisessa tapahtuneen muutoksen myötä.

Tähkä-ärviää on poistettu kesällä 2023, mistä rantakiinteistöjen omistajat maksoivat 1 390 € kiinteistö kohden. Lisäksi osa kiinteistöjen omistajista on tehnyt paljon talkootyötä. Tällä ei ole saavutettu suurta parannusta, eikä kiinteistöjen omistajilla ole taloudellisia mahdollisuuksia jatkaa poistoa vuosittain. Rantakiinteistöjen omistajat eivät ole aiheuttaneet rehevöitymistä, kasvillisuuden ja pohjamudan lisääntymistä. Vahinkojen korjaaminen ja kustannukset kuuluisivat päästöjen aiheuttajille, kuten yrityksille ja maanviljelykselle sekä kaupungille.

Muistuttajat ovat vaatineet, että jätevedenpuhdistamo maksaa puolet tähkä-ärviöiden poistosta ja vastaa alueen imuruoppauksesta sekä toimenpiteisiin tarvittavista luvista ja muusta vastaavasta. Ainut keino kunnostaa lahdet on ruoppaus.

Muistuttajat ovat liittäneet muistutukseensa seuraavat liitteet: verkko-otteita ja linkkejä Hämönniemen jätevedenpuhdistuslaitoksesta ja vesihuoltoyhteistyöstä, Matalanpuhdin lahden kartta ja ruoppausuutinen 13.2.2004, Uudenkaupungin merialueen kuormitus ja tila -vuosiraportti 2022, Hämönniemen jätevedenpuhdistamon tarkkailututkimus -vuosiraportti 2022, Kasarminlahden hankkeet -verkko-ote, Matalanpuhdin ja Kasarminlahden

vedenlaadun tarkkailutuloksia vuosilta 2019–2022 -taulukko, Vesikasvillisuutta leikataan Ykskoivussa -uutinen 11.7.2023, Mourunojan vedenlaatu vuosina 2021–2022 -raportti, Kasaminlahden kosteikot -loppuraportti osa II vuosi 2022, Automaattimittaritutkimukset kesällä 2023 -raportti sekä kuvia rantavedestä.

3.4.19 Muistutus/mielipide 19

Pekka Kittamaa, kiinteistö **Kittamaa 895-467-1-14** ja ammattikalastaja, on uusinnut aikaisemmat muistutuksensa koskien Hápönniemen jätevedenpuhdistamon jätevesipäästöjen aiheuttamia haittoja muistuttajan kalastuselinkeinoon (asioissa dnro ESAVI/5469/2018 ja Vaasan HaO dnro 21366/03.04.04.19/2021).

Muistuttaja on vaatinut, että jätevedenpuhdistamon purkupuutki tulee siirtää kauemmaksi ulkomerelle. Lisäksi hän on todennut olevansa itsenäinen ammattikalastaja, yksityinen elinkeinonharjoittaja, jonka mahdollinen eläköityminen ei ole vastapuolen päätettävissä, eikä siten ammattikalastuskorvausten epääminen eläköitymisperusteella ole perusteltua. Muistuttaja on esittänyt, että hänen kalastuselinkeinoille kuuluvat korvaukset vuosilta 2011–2019 ovat maksamatta. Korvausvaatimukset ovat ennallaan 5.5.2020 päivättyssä muistutuksessa asiaan dnro ESAVI/5469/2018 esitettyyn nähden. Muistuttaja on kertonut ilmoittavansa kalastussaalit kuukausittain ELY-keskukselle ja kerran vuodessa Kala- ja Vesitutkimus Oy:lle, vieneensä kalansaalit kalatukkuun ja ilmoittaneensa kalastustulot verottajalle, mikä osoittaa kalastuksen jatkuneen vähintään 17.12.2019 asti. Muistuttaja on viittänyt aikaisemmissa muistutuksissa esitettyyn 38 526,27 €:n suuruiseen korvausvaatimukseen sekä niiden perusteluihin vuosien 2011–2019 aikana jätevedenpuhdistamon johtamista jätevesistä kalastuselinkeinoille aiheutuneista haitoista. Erityisesti pyydysten likaantuminen on aiheuttanut suurta lisätyötä, ja työtunteja on tähän kertynyt paljon. Lisäksi muistuttaja on kertonut kotimaisen kalan ja kalastuksen merkityksestä sekä ammattikalastuksen tilanteesta nykypäivänä.

Muistutuksen liitteenä on muistuttajan aiempi muistutus asiaan dnro ESAVI/5469/2018 sekä kuvia limoittuneista pyyntivälineistä ja niiden puhdistuksesta. Lisäksi muistuttaja on 22.4.2024 pyytänyt Kala- ja vesitutkimus Oy:tä toimittamaan vuosilta 2011–2020 kaupallisen kalastuksen kyse-lykaavakkeet, joista on käynyt tarkemmin ilmi muun muassa muistuttajan vuosittain alueella kalastuksessa käyttämien pyyntiyksiköiden määrä. Kala- ja vesitutkimus Oy on toimittanut kyseiset dokumentit aluehallintovirastoon 22.4.2024 ja 23.4.2024.

3.4.20 Muistutus/mielipide 20

Mika Rantanen, ammattikalastaja, on asiamiehen välityksellä huomauttanut, että ammattikalastuksen korvausasian selvittely on ollut hankalaa vuosien 2011–2021 aikaperspektiivin sekä vastapuolen vähäisen aktiivisuuden takia. Muistuttaja on vaatinut täysimääräistä korvausta koko jaksolle 2011–2021 sekä katsonut, etteivät vastapuolen esittämät väitteet korvaustarpeen puuttumisesta pidä paikkaansa. Tilanne ei ole vahinkojen suhteen muuttunut verrattuna aikaisempaan korvausjaksoon, jolta muistuttaja on saanut korvausta samojen perusteiden mukaisesti.

Kala- ja vesitutkimus Oy:n lausunto on osoittanut muistuttajan ansionmenetyksen olleen 1 169 €/vuosi eli yhteensä vuosina 2011–2021 11 690 €. Lisäksi vastapuolen tulee suorittaa korkoa ehdotetun viiden prosentin korkokannan mukaan kunkin kalastusvuoden päättymisestä lukien myös elinkustannusindeksillä korjattuna. Sen takia, että kysymys on ansiotulon menetyksestä koskevasta hyvityksestä.

Muistuttajalla on ollut merkittävää kalastustoimintaa kalatalousilmoituksista tarkemmin ilmi käyväällä tavalla kaikilla alueilla ja kaikkina vuosina. Toiminnan volyyymi on sekä vanhalla että nyt tarkasteltavalla jaksolla ollut moninkertainen verrattuna esimerkiksi korvauksen piiriin otettujen tiettyjen kalastajien kalastustoimintaan. Muistuttajan on aikaisemmin katsottu kalastustoiminnan suuruuden perusteella olevan hankkeen vaikutuspiirissä, ja hän on saanut hankkeen aikaisemmasta toiminnasta korvauksen silloin käytetyllä menettelyllä, joka on perustunut tietojen keruuseen ja informointiin.

Muistuttajan kalastaminen on tapahtunut osittain korvaushakemuksessa esitetyillä vahinkovyöhykkeillä I, II ja III. Muistuttajan kalastuspaikat/vyöhykkeet ja -alueet ovat siis edelleen selvästi hankkeen vaikutuspiirissä. Vahinkoaste ja muodostumismekanismit ovat olleet ennallaan, mutta aikaisempaan ratkaisuun ja korvauksen määrittämisen jälkeen muistuttajan kalastustoiminnan suuruus vahinkoalueella on kasvanut noin 10 %:lla.

Ammattikalastajille suorittavia korvauksia ei tule alentaa hakemuksessa esitetyllä perusteella, jonka mukaan aikaisemmin maksetut korvaukset olisivat jo kattaneet tai olleet ylisuuria. Hakemuksessa on esitetty väite siitä, että Uudenkaupungin edustalla olisi vuosina 2011–2021 toiminut kaupallisenä kalastajana vain kaksi henkilöä ei pidä paikkaansa. Tämä käy ilmi hakemusasiakirjoihin kuuluvasta luettelosta, jossa on esitetty kyseisenä aikana alueella kalastaneet ja jossa myös muistuttaja on mainittu. Muistuttaja on harjoittanut työkseen ammattikalastusta kyseisillä vesialueilla koko tarkasteluajanjakson eli vuosien 2011–2021 ajan ja on oikeutettu korvaukseen toisin kuin hakemuksessa väitetään.

Muistuttaja on vaatinut, että korvaus määrätään maksettavaksi samojen kriteerien mukaan kuin aikaisemmin maksetut korvaukset korjattuna kalastustoiminnan kasvulla (10 %), korolla (5 %) sekä elinkustannusindeksillä. Vuosikorvaus on siten: 1 160 € + 10 % + 5 % vuotuinen korko. Muistuttaja on lisäksi vaatinut, että vastapuoli velvoitetaan prosessin vireille pänijana korvaamaan muistuttajan edunvalvontakulut (1 600 € tai myöhemmin esitettävän laskun mukaan).

Muistutukseen on liitetty Kala- ja Vesitutkimus Oy:n täydentävä lausunto vuosilta 2002–2010, tieto- ja havaintoraportit vuosilta 2012–2021, luettelo alueella vuosina 2011–2021 kalastaneista sekä päätös muistutuksen jatkutusta määräajasta.

3.5 Selitys

Hakija on pyytänyt, että lupaviranomainen määrää ympäristönsuojelulain 126 §:n mukaisesti korvausasiat ratkaistavaksi myöhemmin, sillä asian selvittäminen yksityiskohtaisesti ympäristölupahakemuksen yhteydessä viivästyttäisi lupa-asian käsittelyä kohtuuttomasti. Korvauksen tarve, saajat ja määrä riippuvat myös ympäristölupamääräyksistä.

Lisäksi hakija on vastannut korvausesityksestä annettuihin lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin pääpiirteittäin seuraavasti:

Kalatalousviranomaisen lausunnossa esiin nostetun kaupallisten kalastajien korvauksen työtuntihintana on käytetty kalastusvakuutuksen tuntityökorvausta, mikä on hakijan näkemyksen mukaan ollut perusteltua. Kalastusvakuutuksen tuntityökorvaus on nykyisin 15 €/h. Hakijan näkemyksen mukaan myös korvausesityksen laskentaperusteena käytetty oletus siitä, että kalastusta ammatikseen harjoittavat jäävät eläkeiässä eläkkeelle, on perusteltu.

Muistutuksiin/mielipiteisiin 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 ja 18 hakija on todennut, että Uudenkaupungin Hämönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupamääräysten tarkistamishakemuksessa esitettiin arvio korvauksista, joiden katsottiin kompensoivan puhdistamon kuormitusylytysten aiheuttama haitta vuosina 2013–2022. Kuormitusylyyksistä aiheutuva haitta katsottiin tulleen korvatuksi osana ympäristölupapäätöksessä alun perin määrättyjä kertakaikkisia korvauksia. Alun perin korvaus virkistyskäyttöhaitasta määrättiin maksettavaksi kertaluonteisena käsittäen vuodet 2006–2022. Korvattavuuden lähtökohtana oli meren vedenlaadun haitallinen muutos sekä pistekuormituslähteiden vaikutus tähän meren vedenlaadun muutokseen. Ranta-asukkaille maksettavaksi esitetty kuormitusylytyksiä kompensoivien korvausten kokonaissumma on nolla euroa. Luvamukaisesta toiminnasta ei aiheudu nykyistä kalastushaittaa suurempaa

korvattavaa haittaa. Kalastushaitta kompensoidaan nykyisellä kalatalousmaksulla.

Muistutuksiin/mielipiteisiin 3, 19 ja 20 hakija on todennut teettäneensä korvauslaskelman, jonka perusteella kaupallisille kalastajille on esitetty maksettavaksi korvausta haitoista.

Muistus/mielipide 5 ei hakijan käsityksen mukaan koske nyt käsitellyssä olevaa asiaa.

4 Merkinnät

Aluehallintovirastolla on asiaa ratkaistessaan ollut käytössään päätöksen nro 311/2021 (dnro ESAVI/5469/2018) asiakirjat. Aiemman käsittelyn yhteydessä esitetyt korvauksiin liittyvät muistutukset ja mielipiteet on otettu huomioon, ja korvausvaatimusten hyväksymisessä on noudatettu yhteneväisiä periaatteita.

5 Aluehallintoviraston ratkaisu

5.1 Rantakiinteistöjen omistajien virkistyskäyttöhaittakorvaukset

Aluehallintovirasto määrää Uudenkaupungin kaupungin Vakka-Suomen Vedden maksamaan Häpönniemen jätevedenpuhdistamolta mereen johdettavien jätevesien luvan mukaisten kuormitusrajojen ylittymisestä vuosina 2013–2019 rantakiinteistöjen virkistyskäytölle aiheutuneista haitoista liitteestä 1 ilmi käyvien korvauserusteiden mukaisesti. Korvauksen määrä on yhteensä 11 837,98 euroa. Kiinteistökohtainen korvausmäärä on esitetty liitteessä 2. Korvauksista voidaan myös sopia osapuolten kesken.

Rantakiinteistöjen virkistyskäytölle aiheutuneista haitoista maksettavalle korvaukselle on suoritettava eräpäivään saakka kuusi prosenttia vuotuista korkoa siitä lukien, kun korvauskysymyksen käsittely tuli vireille 11.10.2021.

Korvaukset on maksettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Korvauksille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä lukien. Viivästyskoron määrä on kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

5.2 Kaupallisten kalastajien korvaukset

Aluehallintovirasto määrää Uudenkaupungin kaupungin Vakka-Suomen Vedden maksamaan Häpönniemen jätevedenpuhdistamolta mereen johdettavista jätevesistä aiheutuneesta kaupallisen kalastuksen tuoton

vähennyksestä liitteiden 3, 4 ja 5 mukaisesti vuosina 2011–2019 korvauksena yhteensä 9 432,87 euroa, ellei osapuolten kesken toisin sovita.

Kaupallisen kalastuksen tuoton vähennyksestä maksettavalle korvaukselle on maksettava vuotuista korkoa kuusi prosenttia sen vuoden, jonka vuoden korvauksista on kysymys, alusta lukien.

Korvaukset on maksettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Korvauksille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä lukien. Viivästyskoron määrä on kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viitekorko lisättyinä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

6 Ratkaisun perustelut

6.1 Yleistä

Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnasta johtuvasta vesistön tai merialueen pilaantumisesta aiheutuva vahinko on korvattava, mikäli pilaantumista ei voida estää riittävästi esimerkiksi ympäristöluvassa annettavilla lupamääräyksillä. Ympäristönsuojelulain ohella vahinkojen korvaaminen perustuu ympäristövahinkojen korvaamisesta annettuun lakiin (737/1994) sekä vesilakiin (587/2011). Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muuttamista koskeva hakemus (dnro ESAVI/5469/2018) ja käsillä oleva korvausasia ovat tulleet vireille nykyisen ympäristönsuojelulain (527/2014) voimassaolon aikana.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on määrännyt Häpönniemen jätevedenpuhdistamon Uudenkaupungin edustan merialueelle johdettavista päästöistä korvauksia rantakiinteistöjen omistajille 21.11.2012 annetulla päätöksellä nro 247/2012/2 (dnro ESAVI/83/04.08/2010) ja kaupallisille kalastajille 22.2.2012 annetulla päätöksellä nro 40/2012/2 (dnro ESAVI/224/04.08/2011). Kalakannoille ja kalastukselle jätevesistä aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi on määrätty kalatalousmaksu 21.11.2012 annetussa päätöksessä nro 186/2012/1 (dnro ESAVI/15/04.08/2010).

Aluehallintovirasto päätöksessä nro 247/2012/2 rantakiinteistöjen omistajille vuosille 2006–2022 määrättyissä korvauksissa on ollut kyse yhtäältä puhdistamon kuormituksesta virkistyskäytölle aiheutuneiden haittojen korvaamisesta sekä toisaalta siitä, että luvan mukaisesta kuormituksesta aiheutuvia haittoja on määrätty korvattavaksi ennakoon. Korvaukset on määrätty kertakaikkisina vuoteen 2022 asti sen takia, että virkistyskäytölle aiheutuvan korvattavan vahingon on arvioitu päättyvän kyseiseen vuoden loppuun mennessä. Vuoden 2012 päätöksessä on pääpiirteittäin hyväksytty silloiset esitykset vahinkovyöhykkeiksi ja vyöhykkeiden vahinkoasteiksi, rannan käytön vaikeutumisen aiheutuvan haitan arviointiperusteiksi sekä Häpönniemen jätevedenpuhdistamon osuudeksi vahingoista.

Aluehallintoviraston tietojen mukaan päätöksessä määrätyt korvaukset on myös maksettu.

Aikaisempiin virkistyskäyttöhaittakorvauksiin on vaikuttanut se, että aluehallintoviraston päätöksessä nro 186/2012/1 määrättiin siirtämään jätevesien purkupaikka seuraavassa puhdistamon ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamista koskevassa päätöksessä määrättävänä ajankohtana, kuitenkin viimeistään vuoden 2021 aikana, selvitetystä purkupaikoista merellä kauimpana sijaitsevaan paikkaan. Uudenkaupungin edustan merialueen tilan on tuolloin arvioitu paranevan myös sen takia, että Yara Suomi Oy:n lannoitetehtaan puhdistamon purkupaikka on vastaavalla tavalla määrätty siirrettäväksi yhtiön ympäristöluvassa ja yhtiö on määrätty tekemään muitakin toimenpiteitä jätekipsialueesta ja sen puhdistamosta mereen päätyvän kuormituksen pienentämiseksi (Länsi-Suomen ympäristölupavirasto 29.12.2008 päätökset nrot 85–86/2008/2 ja 19.12.2011 nrot 164 ja 167/2011/1 sekä Vaasan hallinto-oikeus 22.12.2010 päätös nro 10/0331/1).

Aluehallintovirasto on ympäristöluvan muuttamista ja purkupaikan siirtämiseen liittyvän selvityksen käsittelyä koskevassa asiassa 11.10.2021 antamassaan päätöksessä nro 311/2021 (dnro ESAVI/5469/2018) siirtänyt kyseiseen asiaan liittyvät korvaukset ratkaistavaksi erillisenä asiana. Vaasan hallinto-oikeus on 6.10.2023 antamallaan päätöksellä (nro 1245/2023, dnrot 21366, 21367, 21369 ja 21374/03.04.04.19/2021) pysyttänyt purkupaikan nykyisellään.

Vaikka tilanne Hapönniemen jätevedenpuhdistamon jätevesien purkupisteen siirron suhteen on muuttunut, niin puhdistamon laajennuksen käyttöönoton (koetoimintailmoitus 2.5.2019 ja ympäristölupa 11.10.2021) sekä toteutuneiden kuormitustietojen myötä voidaan yhä katsoa, ettei puhdistamon toiminta ennalta arvioiden aiheuta korvattavaa haittaa rantakiinteistöjen virkistyskäytölle vuoden 2022 jälkeen. Jos ennakoimatonta ja korvattavaa haittaa kuitenkin yhä aiheutuisi, niin korvausasia voidaan käsitellä uudelleen (ympäristönsuojelulaki 130 §).

Hapönniemen jätevedenpuhdistamosta merialueelle johdettava kuormitus on kuitenkin kiistatta ollut vuosina 2013–2019 luvanmukaista kuormitusta suurempi. Jäteveden kuormituksen kasvu on vaikuttanut negatiivisesti merialueen vedenlaatuun ja muuhun vesien tilaan. Vesien käytölle on aiheutunut haittaa lupapäätöksessä ennakoitua enemmän, ja ympäristönsuojelija vesilain korvaussäännösten mukaisesti ennakoitua suurempi haitta on korvattava. Tässä tilanteessa vahinkojen korvaamista voidaan käsitellä aluehallintovirastossa sen sijaan, että sitä käsiteltäisiin kanteella käräjäoikeudessa.

Aluehallintovirasto on päätöksessä nro 40/2012/2 määrännyt Hápönniemen jätevedenpuhdistamon Uudenkaupungin edustan merialueelle johdettavista päästöistä korvauksia kaupallisille kalastajille kalastuksen tuoton väheneemisestä vuosille 2002–2010 samoin perustein kuin aikaisemmin vuosia 1993–2001 koskevissa päätöksissä. Korvaukset pyydysten likaantumisen aiheutuneesta lisätyöstä on määrätty kuudelle Uudenkaupungin edustalla kalastaneelle pää- tai sivuammattikalastajalle. Uudenkaupungin kaupungin Hápönniemen jätevedenpuhdistamojen osuus korvauksista on ollut 20 % likaantumisyöhykkeillä I, II ja III. Korvauksen edellytyksenä on muun ohella ollut, että kaupallinen kalastustoiminta on aloitettu ennen kuin luvanhaltijan toiminnasta johtuvat päästöt ovat vaikuttaneet merialueen tilaan. Vuoden 2012 päätöksessä vuoden 2010 jälkeen aiheutuvia vahinkoja ei ole voitu määrätä korvattavaksi etukäteen ilman selvityksiä. Päätöksessä on sen sijaan todettu, että osapuolet voivat sopia vuoden 2010 jälkeen aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta ja että ellei vahinkojen korvaamisesta sovita, korvauskysymys voidaan käsitellä ympäristöluvan tarkistamishakemuksen yhteydessä tai asianosaisen aluehallintovirastossa erikseen viereille panemana korvausasiaina. Aluehallintoviraston tietojen mukaan vahinkojen korvaamisesta ei ole sovittu.

6.2 Merialueen tila ja kuormituksen raja-arvojen ylittyminen

Uudenkaupungin edustan merialue on tiheää sisäsaaristoaluetta, johon kohdistuu runsaasti erilaisia vesienkäyttöintressejä sekä ihmistoiminnasta ja luonnonolosuhteista aiheutuvia muutoksia. Merialueen vedenlaatua on tutkittu yhtäjaksoisesti vuodesta 1969 alkaen. Vedenlaadun koostuessa useasta eri osatekijästä, kuten ravinnepitoisuudet, haitallisten aineiden pitoisuudet ja levien sekä muun kasvillisuuden runsaus, sekä vaihdellen usean eri tekijän seurauksesta on vedenlaadun kehityksestä ja kehityksen syistä vaikea tehdä yksiselitteisiä ja pysyviä johtopäätöksiä. Yleistäen voidaan kuitenkin todeta, että merialueen vedenlaatu on ensin heikentynyt ihmistoiminnan vaikutuksesta vuosituhannen vaihteeseen asti, parantunut hieman 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmen aikana, mutta alkanut uudelleen heiketä 2010-luvulla. Tämä käy ilmi esimerkiksi Uudenkaupungin merialueen kuormitus ja tila -raportista (2019), jossa on muun ohella esitetty merialueen tuotantokerroksen kokonaisfosfori- ja kokonaistyyppipitoisuuden kehitys vuosina 1990–2019. Ravinnepitoisuuden kasvu näkyy myös heinä-elokuun kasviplanktonin määrässä, joka on ollut lisääntymään päin 2010-luvulla.

Uudelleen alkaneeseen heikkenemiseen on vaikuttanut sekä Yara Suomi Oy:n lannoitetehtaalta tuleva kuormitus, etenkin ennen kipsikasan eristämistä vuosina 2013–2015, että Hápönniemen puhdistamosta merialueelle johdettavan käsitellyn jäteveden kuormituksen kasvu vuodesta 2012 lähtien. Myös Uudenkaupungin pohjoispuolella olevasta makeavesialtaasta

mereen virtaavan veden mukana tulevan kuormituksen osuus on merkittävä. Esimerkiksi vuonna 2021 Uudenkaupungin merialueelle kohdistuneesta fosforikuormituksesta 53 % ja typpikuormituksesta 75 % oli peräisin makeavesialtaasta. Uudenkaupungin edustan olosuhteissa sisäisen kuormituksen vaikutus etenkin fosforipitoisuuksiin on suuri, ja se näkyy vedenlaadussa todennäköisesti pitkälle tulevaisuuteen.

Vesienhoidon suunnittelussa Uudenkaupungin edustan vesimuodostuma on luokiteltu voimakkaasti muutetuksi, lähinnä Hanko-saaren ja mantereen välisen pengertien takia, ja se kuuluu kolmannella vesienhoitokaudella (2022–2027) ekologiselta tilaltaan välttävään luokkaan, kuten aikaisemminkin vesienhoitokausilla.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle tuleva jätevesikuorma on kasvanut sekä yhdyskuntien että teollisuuden jätevesimäärien kasvun myötä. Puhdistamolta Uudenkaupungin edustan merialueelle johdettavan käsitellyn jäteveden kuormitus on ollut vuosina 2013–2019 suurempaa kuin aluehallintoviraston päätöksessä nro 186/2012/1 on oletettu. Jätevesien pitoisuuksille ja käsittelyteholle on asetettu raja-arvot päätöksen lupamääräyksessä 1. Enimmäispitoisuuksien (mg/l) osalta biologisen hapenkulutuksen (BOD_{7-ATU}) raja-arvo on ylittynyt vuosina 2013–2019, kemiallisen hapenkulutuksen (COD_{Cr}) vuosina 2013 ja 2015–2018 sekä kokonaisfosforin (kok.P) vuosina 2013–2015. Puhdistamon vähimmäistehon (%) osalta kokonaistypen (kok.N) raja-arvo on jäänyt täyttymättä vuosina 2013–2018, biologisen hapenkulutuksen vuosina 2017–2018 ja kokonaisfosforin vuonna 2015. Jäteveden kuormitukselle asetetuista raja-arvoista poikkeaminen on ollut vähäistä suurempaa: esimerkiksi kokonaisfosforipitoisuuden ja kokonaistypen osalta keskimäärin lähes 50 % niinä vuosina, jolloin kyseiset raja-arvot ovat jääneet saavuttamatta.

Vuosien 2017–2019 aikana toteutettu puhdistamon saneeraus ja biologisen käsittelyn laajentaminen aktiivilieteprosessilla on tehostanut jätevedenkäsittelyprosessia merkittävästi. Puhdistamo on tämän jälkeen täyttänyt lupapäätöksissä vuosina 2012 (nro 186/2012/1) ja 2021 (nro 311/2021) asetetut pitoisuuksien ja puhdistuksen vähimmäistehoa koskevat vaatimukset. Jätevedenkäsittelyprosessin parantuminen näkyy erityisesti kokonaistypen puhdistustehon parantumisessa ja pitoisuuksien laskussa. Vuosina 2020–2021 puhdistamolta merialueelle tuleva kokonaisfosforikuormitus oli keskimäärin noin 45 % pienempi kuin vuosina 2011–2019 ja kokonaistypikuormitus keskimäärin noin 70 % pienempi, eikä puhdistamolta tuleva kuormitus enää merkittävästi erotu muusta alueelle tulevasta kuormituksesta.

6.3 Rantakiinteistöjen omistajien virkistyskäyttöhaittakorvaukset

Häpönniemen jätevedenpuhdistamosta merialueelle johdettava kuormitus on ollut vuosina 2013–2019 luvanmukaista kuormitusta suurempi, minkä

voidaan arvioida heikentäneen vedenlaatua ja muuta vesien tilaan sekä aiheuttaneen haittaa rantakiinteistöjen omistajien virkistyskäytölle ennakoitua enemmän.

Jäteveden kuormituksen raja-arvojen ylityksestä rantakiinteistöjen omistajille korvattavan virkistyskäyttöhaitan laskenta on perusteltua tehdä samojen periaatteiden mukaisesti, kuin on tehty aluehallintoviraston päätöksessä nro 247/2012/2, jossa on määrätty alkuperäiset kertakaikkiset korvaukset vuosille 2006–2022. Korvausesityksen mukaisesti aluehallintovirasto katsoo, että:

- Virkistyskäytölle aiheutuneen haitan vahinkoalue sekä eri kuormitusläheteiden osuus on aiheellista pitää ennallaan.
- Keskimääräinen vuosittainen korvauseroin voidaan määrittää kuormituksen ylityksen fosforipitoisuuden ja tyypin puhdistustehon painotetuna suhteena lupapäätöksen raja-arvoihin nähden.
- Vuosittainen lisäkorvaus voidaan laskea keskimääräisen korvauskertoimen ja vuoden 2012 lupapäätöksen kokonaiskorvaussummasta taaksepäin laskettujen vuosittaisten korvausosuuksien tulona.

Aluehallintovirasto muuttaa korvattavan virkistyskäyttöhaitan laskentaa hakijan esityksestä poiketen kuitenkin seuraavasti:

- Vuosien 2013–2019 korvausylityksistä määrättävistä korvauksista ei vähennetä puhdistamon saneerauksen jälkeisille vuosille 2020–2022 vuoden 2012 päätöksessä määrättyjä korvauksia.
- Vuosien 2013–2019 kuormitusylityksen painotetun keskiarvon laskennassa ei oteta huomioon niitä vuosia, jolloin lupapäätöksessä määrätty raja-arvot ovat alittuneet.

Kuten aikaisemmin on todettu, niin vuoden 2012 päätöksessä on määrätty korvaamaan luvan mukaisesta toiminnasta virkistyskäytölle aiheutuvat haitat ennakkoon ja kertakaikkisina vuoteen 2022 saakka. Puhdistamon lupamääräysten mukaisesta toiminnasta vuosina 2012–2022 aiheutuneen vahingon suuruus ja sen edellyttämä korvauksen määrä on siten ratkaistu kyseisellä päätöksellä. Nyt käsillä olevassa asiassa ei ole kysymys aikaisemman päätöksen muuttamisesta. Sen sijaan, nyt on kysymys vuosien 2013–2019 kuormitusylityksistä aiheutuneista haitoista, joita ei ole otettu huomioon aiemmassa ratkaisussa, joita ei olisi tullut ilmetä ja jotka ovat aiheutuneet luvan mukaisten raja-arvojen ylityksestä. Näin ollen vuosille 2020–2022 vuoden 2012 päätöksessä määrättyjä ja jo maksettuja korvauksia ei tule vähentää vuosien 2013–2019 kuormitusylityksien takia määrättävistä korvauksista.

Korvauskertoimen laskennassa raja-arvojen alitusten ottaminen huomioon mitätöisi tai lähes mitätöisi painotetusta keskiarvosta ne vuodet, joiden aikana raja-arvot ovat ylittyneet. Tällöin kuormitusylityksistä aiheutunut haitta vedenlaadulle ja vesien käytölle, toiminnasta aiheutuneet

ennakoimattomat edunmenetykset sekä lupamääräysten vastaisesta toiminnasta seurannut korvausvelvoite jäisivät täysimääräisesti hyvittämättä.

Ylitys lupapäätöksessä määrätystä kuormituksesta on ollut keskimäärin 29 %, kun ylitystä arvioidaan fosforipitoisuuden sekä kokonaistypen puhdistustehon painotettuna keskiarvona ja kun keskiarvosta jätetään ottamatta huomioon vuodet, jolloin lupamääräyksiä ei ole kyseisten raja-arvojen osalta rikottu. Näin ollen aluehallintovirasto muuttaa korvauskertoimen keskiarvoksi 0,29 vuosille 2013–2019 (hakijan alkuperäinen esitys 0,19). Kuormitusylityksen vuosittaisten arvojen sekä kokonaiskorvauksen laskenta voidaan tehdä hakijan esittämällä tavalla määrittämällä lisäkorvaus jokaista alkuperäistä maksettua 100 euron suuruista korvaussummaa kohden. Rantakiinteistöjen omistajille määrättävien korvausten laskentatapa on esitetty tarkemmin päätöksen liitteen 1 taulukoissa 1 ja 2.

Kuormitusylityksistä aiheutuneet ennakoimattomat rantakiinteistöjen virkistyskäyttövahingot on määrätty korvattavaksi takautuvasti vuoteen 2019 asti. Hápönniemen jätevedenpuhdistamon saneerauksen jälkeen tarkkailutulokset osoittavat, ettei luvassa määrättyjä merialueelle johdettavien jätevesien pitoisuuksien tai puhdistustehojen raja-arvoja ole enää tämän jälkeen rikottu.

Joidenkin kiinteistöjen osalta maksettavaksi määrätty korvaus jää vähäiseksi sen takia, että korvaussumma on myös vuoden 2012 päätöksessä ollut pieni verrattuna pinta-alaltaan suurempiin tai muutoin sellaisiin rantakiinteistöihin, joihin puhdistamon vaikutukset on katsottu suuremmiksi. Korvausten arviointimenetelmiin sisältyy myös epävarmuuksia, ja laskennallisen korvaussumman jäädessä pieneksi, voidaan katsoa, ettei haittaa ole sanottavasti aiheutunut sellaisiin kiinteistöihin nähden, joille korvattavaa haittaa ei ole syntynyt. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi alle 10 euron korvauksia ei ole määrätty maksettavaksi.

Korvaukset määrätään kiinteistökohtaisesti, jollei asianosaisten kesken ole muuta sovittu. Aluehallintovirasto on tehnyt tiedossa olevat muutokset hakijan 30.8.2022 toimittamaan ja 3.4.2023 sekä 24.9.2024 päivittämään maanomistajaluetteloon. Rantakiinteistöjen omistajille maksettavaksi määrättyt korvaukset käyvät kiinteistökohtaisesti ilmi tämän päätöksen liitteestä 2.

Ennakoimista edunmenetyksistä maksettaville korvauksille on maksettava vuotuista korkoa kuusi prosenttia eräpäivään saakka siitä hetkestä, jolloin korvausvaatimus on tullut vireille (vesilain 13 luku 17 §).

6.4 Kaupallisten kalastajien korvaukset

Nykyiset jätevedenpuhdistamoja koskevat vaatimukset pyritään lupamennettelyssä asettamaan siten, ettei kalakannoille aiheudu haittaa ja ettei kaupalliselle kalastukselle synny ympäristönsuojelu- ja vesilain nojalla korvattavaa vahinkoa. Hapönniemen jätevedenpuhdistamon osalta tähän tilanteeseen ei ole täysin päästy, siitä huolimatta, että kalakannoille ja kalastukselle aiheutuvaa haittaa on ehkäisty ja lievennetty päätöksessä nro 186/2012/1 määrättyllä voimassa olevalla vuosittaisella kalatalousmaksulla.

Vuosien 2011–2019 osalta on arvioitavissa, että Hapönniemen jätevedenpuhdistamosta johdettavat käsitellyt jätevedet ovat yhä vaikuttaneet Uudenkaupungin edustan merialueen tilaan ja rehevöitymiseen. Jätevedenpuhdistamosta merialueelle johdettavan käsitellyn jäteveden kuormitus on edellä kuvatulla tavalla ollut vuosina 2013–2019 myös suurempaa kuin vuoden 2012 lupapäätöksissä on ennakoitu. Kaupallisille kalastajille rehevöitymisestä ja muusta merialueen tilan heikkenemisestä on aiheutunut haittaa verrattuna tilanteeseen ennen Hapönniemen puhdistamon käsiteltyjen jätevesien johtamisesta merialueelle. Myös kaupallisten kalastajien ilmoittamien tietojen perusteella kalakannat ovat jatkaneet heikkenemistä ja pyydykset likaantumista aiempaa enemmän.

Kalatalousmaksulla toteuttavien toimenpiteiden, kuten istutusten, voidaan ainakin osittain olettaa kompensoivan jätevesikuormituksen kaupalliselle kalastukselle mahdollisesti aiheuttamaa saalistuoton vähenemistä. Jätevesien sisältämällä ravinteilla on kuitenkin merialueella rehevöittävää vaikutusta, eikä istutuksilla voida poistaa sellaisia rehevöitymisestä aiheutuvia haittoja kuten pyydysten limoittumista ja roskaantumista. Likaantunut pyydys kalastaa puhdasta pyydystä huonommin, ja pyydyksiä joudutaan puhdistamaan sekä uusimaan tavallista useammin.

Kaupallisille kalastajille aiheutuneesta haitasta on aiemmissa lupapäätöksissä määrätty korvauksia vuoteen 2010 asti, ja nyt kyseessä olevassa korvausesityksessä on esitetty korvauksia vuodesta 2011 alkaen. Vuosien 2011–2021 keskimääräiseen korvaussummaan perustuvan laskentatavan käyttö on perusteltua, kun otetaan huomioon, että korvauksiin vaikuttavat tekijät vaihtelevat vuosittain ja se, että jäteveden käsittelyprosessi on sittemmin parantunut ja lupapäätöksissä asetetut velvoitteet täyttyneet.

Esitettyjen tietojen perusteella Uudenkaupungin rannikkoalueella on kaiken kaikkiaan kalastanut vuosina 2013–2021 8–15 kaupallista kalastajaa, joista seitsemän on ollut mukana, ja kuudelle on määrätty korvauksia, edellisellä kerralla. Nyt laaditussa korvausesityksessä on tarkasteltu vain sellaisia kaupallisia kalastajia, jotka ovat aiemmin oikeutettu korvauksiin. Lisäksi korvausta on ehdotettu maksettavaksi vuosilta 2011–2022 ainoastaan likaantumisyöhykkeellä I kaupallista kalastusta harjoittaneille, toisin kuin

vuoden 2012 päätöksessä, jossa korvauksen piirissä oli vyöhykkeiden I, II tai III alueella kalastusta ammatikseen harjoittaneet. Korvauksen rajaaminen ainoastaan vyöhykkeelle I on perustunut siihen, että vuoden 2016 malitarkastelun perusteella Hápönniemen jätevedenpuhdistamon kuormituksen aiheuttama pitoisuusnousu rajoittuu pääosin Hanko-saaren alueelle ja siitä rannikolle päin, eikä juuri vaikuta likaantumisyöhykkeen I ulkopuolella. Käytettävissä olevan uuden tiedon perusteella kaupallisille kalastajille korvattavaa haittaa on siis aiheutunut pääosin vain purkupistettä lähimpänä sijaitsevalla likaantumisyöhykkeellä.

Aluehallintovirasto hyväksyy pääpiirteittäin esityksen kaupallisille kalastajille maksettavista korvauksista sekä niiden määrityksessä käytetyn laskentatavan kuitenkin seuraavalla tavalla muutettuna:

- Pyydysten puhdistukseen käytetyn ajan tuntikorvauksena käytetään 15 €/h.
- Korvaus määrätään maksettavaksi myös yhdelle esityksestä puuttuneelle ja siitä muistutuksen jättäneelle kaupalliselle kalastajalle (**Pekka Kittamaa**, jäljempänä muistutus/muistuttaja 19).

Korvausesityksen mukainen pyydysten puhdistuksen tuntikorvaus on ollut sama vuodesta 2002 lähtien ja perustunut kalastusvakuutuskorvauksissa käytettyyn tuntityökorvauksiin. Aluehallintovirasto katsoo, kalatalousviranomaisen lausunnossa esittämällä tavalla, ettei esityksen mukainen tuntikorvaus vastaa enää nykyisin pyydysten puhdistamisen todellisia kustannuksia ja korottaa tuntikorvausta. Kaupallisten kalastajien korvaussumman määrittämisessä käytetään tuntikorvauksena 15 €/h.

Esitettyjen tietojen perusteella muistuttaja 19 on jatkanut kaupallista kalastusta Uudenkaupungin edustan merialueella, ja hänen kalastustoimintansa on alkanut 80-luvulla ennen kuin merialueen tila on heikentynyt Uudenkaupungin Hápönniemen jätevesienjohtamisen takia. Merialueen tilan heikentyminen on aiheuttanut muistuttajalle 19 kalastuksesta saatavan tuoton vähenemistä vuoteen 2019 asti. Kaupallinen kalastus on ollut aktiivista, ja yrittäjä on voinut jatkaa yritystoimintaansa vanhuuseläkeiän täyttymisestä huolimatta. Näin ollen sillä seikalla, että muistuttaja 19 on saavuttanut yrittäjän alimman vanhuuseläkeiän ei ole merkitystä vuosien 2011–2019 korvausten määrittämisessä. Muistuttajan 19 korvausten laskennassa on käytetty aluehallintovirastoon toimitettuja tietoja muistuttajan harjoittamasta kaupallisesta kalastuksesta vuosina 2013–2019. Kalastuksesta 70 % on kohdistunut vahinkovyöhykkeelle 1.

Kaupallisille kalastajille maksettavaksi määrätyt korvaukset on esitetty päätöksen liitteissä 3–5. Kaupallisen kalastuksen tuoton vähenemisestä maksettavalle korvaukselle on maksettava vuotuista korkoa kuusi prosenttia sen vuoden, jonka vuoden korvauksista on kysymys, alusta lukien (vesilain 13 luvun 17 §). Tämä tarkoittaa sitä, että vuoden 2011 korvauksille kuuden

prosentin korkoa on maksettava 1.1.2011 lukien, vuoden 2012 korvauksille 1.1.2012 lukien, vuoden 2013 korvauksille 1.1.2013 lukien, vuoden 2014 korvauksille 1.1.2014 lukien, vuoden 2015 korvauksille 1.1.2015 lukien, vuoden 2016 korvauksille 1.1.2016 lukien, vuoden 2017 korvauksille 1.1.2017 lukien, vuoden 2018 korvauksille 1.1.2018 lukien ja vuoden 2019 korvauksille 1.1.2019 lukien.

7 Vastaus lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja perusteluissa ilmenevällä tavalla.

Muistutuksessa 20 esitettyyn kaupallisen kalastuksen korvausvaatimukseen aluehallintovirasto toteaa, että luvanmukaisesta toiminnasta luvanhaltijalle aiheutuvaa korvausvelvoitetta on tarkasteltava vertailemalla ajankohtaa, jolloin vedenlaatu on toiminnan seurauksesta heikentynyt, ajankohtaan, jolloin vahingon on esitetty tapahtuneen. Aluehallintoviraston päätöksessä nro 40/2012/2 ei määrätty muistuttajalle 20 korvauksia kaupallisen kalastuksen tuoton vähenemistä vuosina 2002–2010.

Saadun selvityksen mukaan muistuttaja 20 on aloittanut kaupallisen kalastuksen Uudenkaupungin edustalla vuonna 2006. Nyt kyseessä olevan Hämönniemen jätevedenpuhdistamon toiminta on alkanut 1970-luvun lopulla. Uudenkaupungin edustan merialueen vedenlaatu sekä puhdistamolta tulevan kuormituksen vaikutus vedenlaatuun ovat olleet tiedossa muistuttajan 20 aloittaessa kaupallisen kalastuksen alueella. Uudenkaupungin edustan merialueen vedenlaatu ei myöskään ole merkittävästi muuttunut, kun verrataan vuoden 2006 tilannetta nyt kysymyksessä olevan toiminnan ajanjaksoon 2011–2019. Esimerkiksi merialueen kokonaisfosforipitoisuus tuotantokerroksessa avovesikauden ja havaintopaikkojen keskiarvona on vuosina 2000–2007 ollut 15–48 µg/l ja vuosina 2012–2017 16–43 µg/l. Kokonaistyyppipitoisuuden osalta vastaavien ajanjaksojen luvut ovat 270–520 µg/l ja 295–640 µg/l (Ympäristötietojärjestelmä Hertan vedenlaaturekisteri, vesienhoitokausia varten lasketut tunnusluvut). Kasviplanktonin biomassan määrä, joka on keskeinen pyydysten limoittumiseen vaikuttava tekijä, on ollut hienoisessa kasvussa etenkin 2010-luvun lopulla, mutta biomassan määrä on ollut runsasta myös vuosina 2005 ja 2006. Näin ollen Hämönniemen jätevedenpuhdistamon jätevesien johtamisesta ei ole aiheutunut vedenlaatuun sellaista muutosta, josta olisi katsottava aiheutuneen korvattavaa vahinkoa muistuttajan 20 Uudenkaupungin edustan merialueella vyöhykkeellä I harjoittamalle kaupalliselle kalastukselle.

8 Päätöksen voimassaolo

8.1 Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi.

8.2 Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

9 Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 124, 126, 130 ja 132 §

Laki ympäristövahinkojen korvaamisesta 1, 3, 5 ja 7 §

Vesilaki (587/2011) 13 luvun 16 ja 17 §

Korkolaki (633/1982) 4 §:n 1 momentti ja 12 §

10 Käsittelymaksu

Käsittelymaksu on 8 400 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2024 annetun valtioneuvoston asetuksen (1171/2023) mukaisesti asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Hakemuksen vireilletuloaikana voimassa olleen aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2021 annetun valtioneuvoston asetuksen (1121/2020) liitteen kohdan 3.3 taulukon mukaan korvausasian käsittelystä perittävän maksun suuruus on 60 euroa/h, enintään kuitenkin 9 000 euroa. Asian käsittelyyn on kulunut yhteensä 140 tuntia, jolloin käsittelymaksun suuruudeksi saadaan 8 400 euroa.

11 Tiedottaminen

11.1 Päätös

Uudenkaupungin kaupunki Vakka-Suomen Vesi

Uudenkaupungin kaupunki

Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
Suomen ympäristökeskus

11.2 Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Uudenkaupungin kaupungin verkkosivuilla.

Päätöstä koskeva ilmoitus julkaistaan Uudenkaupungin Sanomat -lehdessä.

12 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

13 Liitteet

Liite 1. Rantakiinteistöjen omistajille määrättävien korvausten perusteet
Liite 2. Rantakiinteistöjen omistajien kiinteistökohtaiset korvaukset
Liitteet 3–5. Kaupallisille kalastajille maksettavaksi määrätyt korvaukset
Liite 6. Valitusosoitus

14 Asian käsittelijät

Asian on ratkaissut ympäristöneuvokset Päivi Jaara, Reetta Klemetti ja Ville Keskisarja. Ensin mainittu on toiminut puheenjohtajana ja viimeksi mainittu on toiminut esittelijänä.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Rantakiinteistöjen omistajille määrättävien korvausten perusteet

Taulukko 1. Keskimääräisen korvauskertoimen laskenta. Hápönniemen jätevedenpuhdistamon kuormituksen suhde lupapäätöksen raja-arvoihin (ylitystaso). Kuormituksen ylitysten painotetun keskiarvon laskennassa ei oteta huomioon lupapäätöksen mukaisen kokonaisfosforipitoisuuden kuormitusraja-arvon alittumista vuosia 2016–2019 $[(2 \times P + N)/3]$.

Vuosi Ylitystaso	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
kok. P	0,40	0,17	0,87	-	-	-	-
kok. N	0,50	0,51	0,54	0,46	0,51	0,50	0,27
Korvauskerroin, kuormitusylitysten painotettu keskiarvo							0,29

Taulukko 2. Kuormitusylityksen korvaussumman laskenta. Esimerkki alkuperäisen 100 euron suuruisen kertakaikkisen korvaussumman perusteella lasketusta lisäkorvauksesta.

Vuosi	Kertakaikkisen 100 €:n korvauksen vuosittaiset arvot laskettuna taaksepäin 5 % korkokantaa käyttäen (€).	Kuormitusylityksen arvo (vuosikorvaus x 0,29) (€).	Kuormitusylityksen kokonaisarvo ja 5 % vuotuinen korko 10.10.2021 asti (€).	Kokonaiskorvaus kuormitusylityksestä vuosilta 2013–2019 (€)
2006	8,833			
2007	8,011			
2008	7,630			
2009	7,267			
2010	6,921			
2011	6,591			
2012	6,277			
2013	5,978	1,73	10,53	
2014	5,694	1,65	11,06	
2015	5,422	1,57	11,61	
2016	5,164	1,50	12,19	
2017	4,918	1,43	12,80	
2018	4,684	1,36	13,44	
2019	4,461	1,29	14,12	
2020	4,249	ei ylityksiä	14,82	
2021	4,046	ei ylityksiä	15,40	
2022	3,854	ei ylityksiä		
Yhteensä	100	10,53	15,40	15,40

Kuormitusylityksistä maksettava lisäkorvaus on siten **15,40 euroa** jokaista alkuperäistä 100 euron suuruisesta korvaussummaa kohden.

Rantakiinteistöjen omistajien kiinteistökohtaiset korvaukset

Kiinteistötunnus	Tilan nimi	Vyöhyke	Korvaus kuormitusylytyksistä 2013–2019 (€)
895-451-1-25	SUVIRANTA	A1	17,09
895-451-1-26	KESÄRANTA	A1	21,25
895-472-1-10	MERIHAKA	A1	26,18
895-472-1-73	KOIVURANTA	A1	26,18
895-472-1-74	Haametsä	A1	26,18
895-472-2-29	PÄKIÄ II	A1	26,18
895-472-2-3	METSÄ	A1	26,18
895-472-2-31	KOIVIKKO	A1	22,18
895-472-2-32	KAISLARANTA	A1	17,71
895-472-2-34	KOIVURANTA	A1	15,55
895-472-2-35	SAUNARANTA	A1	25,41
895-472-2-38	MUTALA	A1	23,41
895-472-2-43	RAUNOLA	A1	26,18
895-472-2-66	KUMMELI	A1	26,18
895-472-2-74	TUPALA	A1	20,94
895-472-2-77	UNKERI	A1	18,02
895-472-2-84	SUVIRINNE	A1	29,41
895-472-2-91	SAUNARANTA II	A1	29,41
895-472-2-95	NURKKALA	A1	12,63
895-472-2-96	JAAKKOLA	A1	26,18
895-472-2-99	Hongikko	A1	24,33
895-472-4-16	KOIVUNUKKA	A1	26,18
895-472-4-24	LEPPIRANTA	A1	26,18
895-472-4-59	LEPPIRANTA II	A1	30,49
895-472-4-73	VEIKKALA	A1	25,56
895-472-4-9	Meriniemi	A1	26,18
895-472-4-94	KOIVUNUKKA II	A1	26,80
895-472-5-106	KESÄRANTA	A1	26,18
895-472-5-143	KESÄRINNE	A1	26,18
895-472-5-144	MÄNTYHARJU	A1	26,18
895-472-5-158	KAISLARANTA	A1	22,33
895-472-5-159	LEPORANTA	A1	26,18
895-472-5-23	SUVIRANTA	A1	26,18
895-472-5-27	KARTTANIEMI	A1	26,18
895-472-5-33	UIMALA	A1	26,18
895-472-5-53	HAANRANTA	A1	26,18
895-472-5-54	KIVIRANTA	A1	26,18
895-472-5-56	KOTINIEMI	A1	26,18
895-472-5-65	KOTIRANTA	A1	26,18

Kiinteistötunnus	Tilan nimi	Vyöhyke	Korvaus kuormitusylytyksistä 2013–2019 (€)
895-472-5-75	RANTALA	A1	26,18
895-472-5-82	KOTINIEMI II	A1	23,56
895-472-5-83	KULTAKARI	A1	26,18
895-431-1-103	ALA-LASSILA	A2	32,80
895-431-1-106	Rääppilä	A2	26,18
895-431-1-107	Koivula	A2	26,18
895-431-1-109	RANTAVAINIO	A2	27,10
895-431-1-110	KATAKARI	A2	26,18
895-431-1-111	YLI-LASSILA	A2	27,10
895-431-1-120	Vakkaranta	A2	26,18
895-431-1-121	Vakkarinne	A2	26,18
895-431-1-33	JATKETTU	A2	26,18
895-431-1-41	PIHLAJA	A2	25,87
895-431-1-43	SUVELA	A2	24,64
895-431-1-44	LEPPÄRANTA	A2	24,49
895-431-1-45	SAARNIRANTA	A2	22,02
895-431-1-46	LÄNSIRANTA	A2	24,49
895-431-1-47	LEPPÄRANTA	A2	20,17
895-431-1-48	PIHLAJAMÄKI	A2	20,02
895-431-1-49	LIUKUKALLIO	A2	19,71
895-431-1-52	KATAJAKALLIO	A2	22,02
895-431-1-54	KATAJA	A2	26,18
895-431-1-56	LEPPÄNIEMI	A2	26,03
895-431-1-57	KATAJAKALLIO	A2	25,41
895-431-1-59	SUVIPUHTI	A2	23,56
895-431-1-61	KATARANTA	A2	21,25
895-431-1-64	LUOKKAMÄKI	A2	21,56
895-431-1-80	GRANIITTI	A2	26,18
895-431-1-81	TOIVONRANTA	A2	26,18
895-431-1-82	RANTAMATTILA	A2	26,18
895-431-1-83	MATTILA	A2	26,18
895-431-1-93	SAARNISTO	A2	21,25
895-431-1-94	SUOMELA	A2	27,87
895-431-1-97	AAPOLA	A2	21,41
895-431-1-97	AAPOLA	A2	21,41
895-431-1-98	KATAJAMÄKI	A2	16,63
895-431-2-111	Pikku-uikku	A2	25,87
895-431-2-113	Kiviniemi	A2	26,80
895-431-2-116	MELSA	A2	26,33
895-431-2-118	Johan Heikkilä	A2	25,87
895-431-2-120	Rantapelto	A2	25,26
895-431-2-124	Koivumaa	A2	26,18
895-431-2-17	VÄLIMAA	A2	26,18

Kiinteistötunnus	Tilan nimi	Vyöhyke	Korvaus kuormitusylytyksistä 2013–2019 (€)
895-431-2-31	KÄPÄLÄMÄKI	A2	22,79
895-431-2-32	SUVIHUVI	A2	14,48
895-431-2-35	TELKÄNPESÄ	A2	19,87
895-431-2-38	KOTOLA	A2	26,18
895-431-2-48	LEPPÄRANTA	A2	26,18
895-431-2-53	SAARNILEHTO	A2	21,41
895-431-2-56	JUHOLA	A2	22,02
895-431-2-58	PIIMÄKARI	A2	19,25
895-431-2-68	KOIVUNIEMI	A2	19,87
895-431-2-70	MÄNTYNEN	A2	19,71
895-431-2-74	KOTINIEMI	A2	26,18
895-431-2-75	KALLIORANTA	A2	17,25
895-431-2-76	KOTIRANTA	A2	20,79
895-431-2-8	KUOLINKARI	A2	26,18
895-431-2-88	MELSANHELMI	A2	20,17
895-431-2-96	VIITALEHTO	A2	21,41
895-431-3-100	HALLENMÄKI	A2	20,17
895-431-3-112	MEIJÄNPLÄNTTI	A2	26,18
895-431-3-113	PUTUNNIEMI	A2	26,18
895-431-3-114	TILUNKARI	A2	24,95
895-431-3-115	OMESUUNMAA	A2	26,18
895-431-3-119	MERIPALLAS	A2	26,18
895-431-3-135	Sirkunranta	A2	26,18
895-431-3-137	PUISTOMÄKI	A2	26,18
895-431-3-143	Kaukoranta	A2	27,10
895-431-3-153	Koikarin Rauha	A2	25,72
895-431-3-158	Vähä-Rukkimaa	A2	26,18
895-431-3-29	KAUNISRANTA	A2	23,25
895-431-3-29	KAUNISRANTA	A2	23,25
895-431-3-57	KESÄKALLIO	A2	22,48
895-431-3-58	Ykspetäjäinen	A2	26,18
895-431-3-60	PIKKU-PASINMAA	A2	19,71
895-431-3-61	VÄHÄ-PASINMAA	A2	20,33
895-431-3-63	VALSTA	A2	24,33
895-431-3-64	KUNVIK	A2	19,10
895-431-3-68	KUSTAANKALLIO	A2	26,18
895-431-3-71	KOIKAUSTA	A2	25,72
895-431-3-73	HIRSRANTA	A2	19,71
895-431-3-79	RUKKINIEMI	A2	19,56
895-431-3-89	RITVAKOIVU	A2	20,17
895-431-3-90	AAMUNKOI	A2	26,18
895-431-3-95	VAINIOMÄKI III	A2	27,10
895-431-3-98	IHANISTO	A2	22,02

Kiinteistötunnus	Tilan nimi	Vyöhyke	Korvaus kuormitusylytyksistä 2013–2019 (€)
895-431-4-101	LUOTO	A2	26,18
895-431-4-106	RUKKIRANTA	A2	22,18
895-431-4-107	RUKKINIEMI	A2	27,57
895-431-4-110	TOIVOLA	A2	19,87
895-431-4-111	RUKKIKALLIO	A2	26,18
895-431-4-112	ALA-RUUKKIMAA	A2	26,18
895-431-4-113	TEITTILÄ	A2	22,02
895-431-4-128	Rukinpalsta	A2	26,18
895-431-4-129	SAARIKKO	A2	26,18
895-431-4-13	KOIVULA	A2	26,18
895-431-4-139	Rukiinpoukama	A2	18,94
895-431-4-146	Rukkimaankari	A2	26,18
895-431-4-36	ERKKILÄ	A2	21,41
895-431-4-37	FRIBERG	A2	23,87
895-431-4-38	MÖYKYNMÄKI	A2	13,55
895-431-4-40	TAIMELA	A2	15,55
895-431-4-50	IHALA	A2	26,18
895-431-4-57	HONKARANTA	A2	24,02
895-431-4-66	JUHANNIEMI	A2	22,95
895-431-4-68	MÄNTYRANTA	A2	24,79
895-431-4-69	SUVIRANTA	A2	26,18
895-431-4-71	KOTILA	A2	25,41
895-431-4-73	JÄNKÄNIEMI	A2	22,48
895-431-4-74	FISKOURI	A2	26,03
895-431-4-76	LAIHORINNE	A2	19,10
895-431-4-86	KESÄRANTA	A2	21,41
895-431-6-10	NIITTYMAA	A2	13,55
895-431-6-25	NISARAMAA	A2	13,55
895-431-6-8	Saunakallio	A2	13,55
895-431-6-9	Pihkari	A2	26,18
895-431-8-5	Lehtoniemi	A2	26,18
895-464-1-17	Karilahti	A2	26,18
895-464-1-18	Ruusukari	A2	24,79
895-464-1-19	Käpylinnokka	A2	24,79
895-464-1-20	Karilainen 84	A2	26,18
895-464-1-21	Saarnikallio	A2	24,49
895-464-1-22	Grönberg	A2	20,17
895-464-1-23	Karhula	A2	26,18
895-464-1-24	Niemen torppa	A2	21,56
895-464-1-25	Kalliola	A2	21,10
895-464-1-26	Almila	A2	26,18
895-464-1-27	Itäkallio	A2	23,25
895-464-1-28	Kallioranta	A2	26,18

Kiinteistötunnus	Tilan nimi	Vyöhyke	Korvaus kuormitusylytyksistä 2013–2019 (€)
895-464-1-29	Käpylinna	A2	26,18
895-464-1-30	Riemuranta	A2	26,18
895-464-1-31	Suviranta	A2	26,18
895-464-1-32	Kesäpesä	A2	21,25
895-464-1-33	Onnela	A2	26,18
895-464-1-34	Kukkula	A2	24,95
895-464-1-35	Kalliokari	A2	26,18
895-464-1-36	Kesäkoti 74	A2	26,18
895-464-1-37	Villa Pähkinä	A2	26,18
895-464-1-38	Rantamaja	A2	26,18
895-464-1-39	Kaislaranta	A2	25,56
895-464-1-40	Satukallio	A2	24,49
895-464-18-0	PIKKU-KAITTU	A2	26,18
895-472-1-45	KARHUNALA	A2	26,03
895-472-1-47	KARHUNVALKAMA	A2	26,18
895-472-1-58	LOMAKARHU	A2	22,18
895-472-1-64	Kulhankari	A2	22,64
895-472-1-65	KOTINIEMI	A2	26,18
895-472-1-71	KOTIRANTA	A2	26,18
895-472-1-72	Suvipuhti	A2	26,18
895-472-4-12	PÄIVÄRANTA	A2	26,18
895-472-4-14	PÄIVÖLÄ	A2	17,09
895-472-4-25	TORPPA	A2	11,24
895-472-4-27	HEPOKATTI	A2	25,10
895-472-4-31	LISSILÄ	A2	11,09
895-472-4-34	SAUNAMÖKKI	A2	20,79
895-472-4-38	TIKANKOLO	A2	16,32
895-472-4-40	PASINMAA	A2	24,95
895-472-4-41	ARVOLA	A2	26,18
895-472-4-43	ARVOLA II	A2	27,41
895-472-4-45	KOTIMAA	A2	26,18
895-472-4-46	ARVOLA III	A2	28,03
895-472-4-55	KATARANTA	A2	26,18
895-472-4-57	SAUNAMÖKKI II	A2	10,16
895-472-4-63	PAJANPUHTI	A2	26,18
895-472-4-64	NUPURANT	A2	26,18
895-472-4-65	LEEVIKALLIO	A2	26,03
895-472-4-67	TELKÄNNIEMI	A2	26,18
895-472-4-76	RAUHALA	A2	47,28
895-472-4-82	RAPUKARI	A2	26,18
895-472-4-91	Leppäranta	A2	26,18
895-472-4-92	Pirjonkari	A2	26,18
895-472-4-93	Westla	A2	26,18

Kiinteistötunnus	Tilan nimi	Vyöhyke	Korvaus kuormitusylytyksistä 2013–2019 (€)
895-472-4-95	PIHLAJAMÄKI	A2	25,10
895-472-4-99	Anenkari	A2	13,71
895-472-5-102	PIKKUSARI	A2	19,71
895-472-5-102	PIKKUSARI	A2	19,71
895-472-5-111	NAPARKAIRA	A2	20,33
895-472-5-115	OTARINNE	A2	22,02
895-472-5-117	MATTILA	A2	26,18
895-472-5-133	RANTAMÄKI	A2	26,18
895-472-5-134	RAUHARANTA	A2	26,18
895-472-5-135	JUFFELA	A2	26,18
895-472-5-136	MUSTALUOTO	A2	26,18
895-472-5-150	LAULA	A2	26,18
895-472-5-151	PERHEENTUPA	A2	26,18
895-472-5-153	HONKA	A2	26,18
895-472-5-156	KAIRANRANTA	A2	23,41
895-472-5-157	LAURINRANTA	A2	26,18
895-472-5-161	Luotsiniemi	A2	26,18
895-472-5-163	OTANOKKA	A2	26,18
895-472-5-165	LÄNSIRANTA	A2	26,18
895-472-5-17	KOIVUNIEMI	A2	26,18
895-472-5-171	Peetula	A2	26,18
895-472-5-172	LÄNSIRINNE	A2	26,18
895-472-5-174	KAUKOLA	A2	26,18
895-472-5-175	Vohdenranta	A2	26,18
895-472-5-182	Vohdenpelto	A2	26,18
895-472-5-183	Otris	A2	32,65
895-472-5-185	OTANIEMI	A2	25,72
895-472-5-19	SOMMARBO	A2	26,18
895-472-5-20	RUUSULA	A2	32,96
895-472-5-3	VIRTANIEMI	A2	26,18
895-472-5-57	OTAMÄKI	A2	26,03
895-472-5-60	OTARANTA	A2	26,18
895-472-5-95	KOTIRANTA	A2	21,25
895-472-6-1	LEPPÄRANTA	A2	16,63
895-472-6-2	LAURINKARI	A2	12,32
895-472-6-5	URHOLA	A2	29,88
895-472-7-1	MATINRANTA	A2	16,17
895-472-7-3	KOIVURANTA	A2	26,18
895-472-7-4	Suvikumpu	A2	26,18
895-472-7-5	Tähdenranta	A2	26,18
895-473-1-1	KÄPYLÄ	A2	26,18
895-473-1-11	PIRTTINIEMI	A2	26,18
895-473-1-13	POHJUKKA	A2	13,24

Kiinteistötunnus	Tilan nimi	Vyöhyke	Korvaus kuormitusylyityksistä 2013–2019 (€)
895-473-1-18	PETRI	A2	13,09
895-473-1-19	JÄRVI	A2	14,48
895-473-1-21	KÄPYLI	A2	13,09
895-473-1-35	KÄPYLÄ II	A2	26,18
895-473-1-36	TAMMIRANTA	A2	19,10
895-473-1-37	HAAPANIEMI	A2	26,18
895-473-1-37	HAAPANIEMI	A2	26,18
895-473-1-59	HAUENNOKKA	A2	17,09
895-473-1-6	KÄPYLI	A2	25,87
895-473-1-7	LÄNSIRANTA	A2	22,02
895-10-36-1		B	50,51
895-10-36-2		B	48,36
895-10-36-3		B	52,51
895-10-36-4		B	46,97
895-10-36-5		B	46,97
895-10-36-6		B	49,43
895-10-40-1		B	66,22
895-10-40-10		B	69,45
895-10-40-2		B	53,59
895-10-40-3		B	46,35
895-10-40-4		B	49,90
895-10-40-5		B	56,21
895-10-40-6		B	56,67
895-10-40-7		B	63,14
895-10-40-8		B	68,68
895-10-40-9		B	70,84
895-10-41-2		B	60,98
895-10-41-3		B	54,21
895-10-41-4		B	45,89
895-10-42-1		B	55,75
895-10-42-2		B	55,59
895-10-42-3		B	57,75
895-10-42-4		B	52,67
895-10-42-5		B	56,06
895-10-42-6		B	52,98
895-10-42-7		B	58,67
895-10-42-8		B	65,30
895-10-43-1		B	48,36
895-10-43-2		B	53,44
895-10-43-3		B	56,67
895-10-43-4		B	58,83
895-10-44-1		B	72,84
895-10-44-2		B	66,84

Kiinteistötunnus	Tilan nimi	Vyöhyke	Korvaus kuormitusylyityksistä 2013–2019 (€)
895-464-1-41	Fun Factory Oy	B	56,06
895-464-1-42	Kulmala	B	58,67
895-464-1-43	Kiviranta	B	55,90
895-464-1-44	Juutinranta	B	58,37
895-464-1-45	Salinmäki	B	58,21
895-464-1-47	Willa Mari	B	55,29
895-464-1-48	Honkola	B	55,90
895-464-1-49	Salinranta	B	56,83
895-464-1-50	Sjömila	B	59,91
895-464-1-51	Eetula	B	57,90
895-464-1-52	Vilissalo 124	B	53,44
895-464-1-53	Suvipuhti	B	66,68
895-464-1-54	Villa Vilissalo	B	66,68
895-464-1-55	Partanen	B	53,90
895-464-1-56	Pikku Vilis	B	66,68
895-464-1-57	Mäntymäki	B	60,98
895-464-1-58	Tammiranta	B	66,68
895-464-1-58	Tammiranta	B	66,68
895-464-1-59	Tammi	B	66,68
895-464-1-60	Saari	B	53,75
895-464-1-61	Reunanen	B	55,44
895-464-1-66	Vahterainen	B	47,43
895-464-1-67	Salinniemi	B	45,58
895-464-1-68	Pormestariranta	B	76,69
895-464-1-69	Pormestarinkallio	B	15,25
895-467-1-309	METIKKÖ	B	78,54
895-467-1-311	NUHJANNURKKA	B	78,54
895-467-1-312	NUHJANKORPI	B	78,54
895-467-1-313	JUHANILA	B	78,54
895-467-1-432	PIRKONRANTA	B	66,68
895-467-1-434	NUHJA	B	78,54
895-467-1-435	KALLIORANTA	B	78,54
895-467-1-510	PEKKOLA	B	63,91
895-467-1-511	SUOPURSU	B	70,38
895-467-1-512	KIVIKKO	B	60,37
895-467-1-513	TIIRA	B	78,54
895-467-1-514	LOKKI	B	78,54
895-467-1-516	RANTASIPI	B	78,54
895-467-1-517	JUSSILA	B	78,54
895-467-1-563	AHVENNIITTY	B	52,36
895-467-1-564	AHVEN	B	78,54
895-467-1-565	NURMELA	B	78,54
895-467-1-566	KALLIOLA	B	78,54

Kiinteistötunnus	Tilan nimi	Vyöhyke	Korvaus kuormitusylityksistä 2013–2019 (€)
895-467-1-621	Ritvala	B	71,92
895-467-1-626	Matala	B	70,69
895-467-1-633	Tapiola	B	71,92
895-467-1-634	Otsola	B	50,97
895-467-1-635	Karhula	B	59,44
895-467-1-637	Suviranta	B	70,84
895-467-1-656	SUNDHOLM	B	70,84
895-467-1-739	Sundis	B	70,84
895-467-1-784	Spetsholmen	B	78,54
895-467-1-792	Jukolanranta	B	70,69
895-467-1-792	Jukolanranta	B	70,69
895-467-1-819	Sundholm Vartiovuori	B	70,84
895-431-878-5	Saimankari, yhteinen maa-alue	A2	26,18
895-472-878-2	Kalastusta varten tarpeellinen alue ja makasiinitontti	A2	26,18
Korvaus kuormitusylityksistä 2013–2019 YHTEENSÄ (€)			11 837,98

Kaupalliselle kalastajalle 1 maksettavaksi määrättyt korvaukset**Juhani Laaksonen** (s. 1950)

Keulatie 3 as 24

23500 Uusikaupunki

Kalastanut verkoilla vuosina 2011–2012

	2011	2012
Koentayksikköjen määrä alue I:llä	33	74
Puhdistus (h/yksikkö)	0,04	0,04
Puhdistus (h)	1,32	2,96
Tuntikorvaus (€/h)	15	15
Kustannus (€)	19,8	44,4
Häpönniemen kuormitusosuus	0,08	0,09
Häpönniemen korvaus (€)	1,58	4,00
Korvaus yhteensä (€)		5,58

Kaupalliselle kalastajalle 2 maksettavaksi määrätyt korvaukset**Jouko Aalto** (s. 1962, k. 20.4.2019) / Kuolinpesä

Vaakuan Vasikkamaa 60, 23500 UUSIKAUPUNKI

Kalastanut verkoilla vuosina 2011–2018

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Koentayksikköjen määrä alue I:llä	5223	3544	7187	5543	2262	6328	6 273	6218
Puhdistus (h/yksikkö)	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Puhdistus (h)	209	142	287	222	90	253	251	249
Tuntikorvaus (€/h)	15	15	15	15	15	15	15	15
Kustannus (€)	3135	2130	4305	3330	1350	3795	3765	3735
Häpönniemen kuoritusosuus	0,08	0,09	0,15	0,2	0,2	0,24	0,26	0,2
Häpönniemen korvaus (€)	250,80	191,70	645,75	666,00	270,00	910,80	978,90	747,00
Korvaus yhteensä (€)							4 660,95	

Kaupallisille kalastajalle 3 maksettavaksi määrätyt korvaukset

Pekka Kittamaa (s.1945)

Kittamaantie 180, 23450 Lokalahti

Kalastanut verkoilla sekä rysillä vuosina 2011–2019. Puhdistukseen käytetty tuntimäärä on laskettu kalataloustarkkailun pyyntiyksikkötietojen perusteella (harvat verkot ja suomukalarysät) ellei muistutuksessa ilmoitettu tuntimäärä ole ollut laskettua tuntimäärää pienempi (*kursiivilla*).

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Harv. verkot	Koentayksikköjen määrä alue I:llä	5824	4883	4305	5068	4767	4235	4480	3276	2485
	Puhdistus (h/yksikkö)	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
	Puhdistus (h)	200	160	160	160	160	169	179	131	99
Suomuk. rysät	Koentayksikköjen määrä alue I:llä	350	449	422	479	144	168	256	126	-
	Puhdistus (h/yksikkö)	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	-
	Puhdistus (h)	60	76	72	81	24	29	44	21	
Puhdistus yht. (h)		260	236	232	241	184	198	223	152	99
Tuntikorvaus (€/h)		15	15	15	15	15	15	15	15	15
Kustannus (€)		3892,5 0	3545,9 7	3476,3 6	3620,9 4	2765,9 3	2969,4 0	3341,3 1	2286,9 0	1491,0 0
Häpönniemen kuormitusosuus		0,08	0,09	0,15	0,2	0,2	0,24	0,26	0,2	0,2
Häpönniemen korvaus (€)		311,40	319,14	521,45	724,19	553,19	712,66	868,74	457,38	298,20
Korvaus yhteensä (€)									4 766,34	

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **2.12.2024**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia

prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.

- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja ESAVI/34601/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/34601/2021 har godkänts elektroniskt

Puheenjohtaja Jaara Päivi 22.10.2024 12:57

Esittelevä ratkaisija Keskisarja Ville 22.10.2024 13:06

Ratkaisija Klemetti Reetta 22.10.2024 12:51